

Hội nhập - Bang giao Việt-Hoa - 3 - Chuyển viếng thăm của Tập

Nước Việt và thế giới

Hội nhập được thì cần gì Thoát Trung !

[Hội nhập - Nước Việt và Thế giới \(4\) - Chuyển viếng thăm của Tập](#)

[Việt Nam-Trung Quốc nhất trí xây dựng “Cộng Đồng Chia Sẻ Tương Lai”](#)

[Công đồng chia sẻ tương lai với Trung Quốc chỉ là cái vỏ rỗng?](#)

[Tập Cận Bình: Chuyển công du Việt Nam là ‘đỉnh cao thành công’](#)

[Bộ Ngoại giao Việt Nam khẳng định thúc đẩy hợp tác đường sắt với Trung Quốc là chủ yếu](#)

[Chủ tịch Trung Quốc yêu cầu Việt Nam chống lại những ý đồ ‘gây rối’ khu vực từ bên ngoài](#)

[Việt Nam bớt nghi ngại Vòng đai và Con đường của Trung Quốc ?](#)

[Thời báo Hoàn Cầu bình luận về chuyến thăm VN của Chủ tịch Tập Cận Bình](#)

[Giới đấu tranh dân chủ trong nước: VN cần cảnh giác trong mối quan hệ với TQ](#)

[“Đàn áp” làm giới bất đồng chính kiến im lặng về chuyến thăm Việt Nam của Tập Cận Bình](#)

[Chuyên gia: Việt Nam chấp thuận ‘công đồng chia sẻ tương lai’ với TQ để hạ nhiệt chống](#)

[Bắc Kinh](#)

[Người Việt có muốn ‘chia sẻ tương lai’ với Trung Quốc?](#)

[‘Lấy đá ghè chân mình,’ ông Tập có được ‘Cộng đồng chung vận mệnh’ với Hà Nội](#)

[Việt Nam-Trung Quốc nhất trí xây dựng “Cộng Đồng Chia Sẻ Tương Lai”](#)

Đăng ngày: 13/12/2023 - 13:13

www.rfi.fr

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã rời Hà Nội vào hôm nay, 13/12/2023, kết thúc chuyến công du hai ngày. Trong một bản tuyên bố chung, hai bên cam kết thúc đẩy quan hệ song phương theo hướng xây dựng một cộng đồng chung mà cách gọi theo phía Việt Nam là “Cộng Đồng Chia Sẻ Tương Lai”, khác với từ ngữ của phía Trung Quốc là “Cộng Đồng Chung Vận Mệnh”.

Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính (P) và chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình (T) tại văn phòng chính phủ Việt Nam ở Hà Nội, ngày 13/12/2023. AP - Nhạc Nguyen

Trong bản tuyên bố chung tổng kết chuyến thăm của chủ tịch Trung Quốc được báo chí Việt Nam công bố hôm nay, hai bên đã nhất trí “tiếp tục làm sâu sắc và nâng tầm quan hệ Đối Tác Hợp Tác Chiến Lược Toàn Diện Việt Nam-Trung Quốc”, đồng thời “xây dựng Cộng Đồng Chia Sẻ Tương Lai Việt Nam - Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược, nỗ lực vì hạnh phúc của nhân dân hai nước, vì sự nghiệp hòa bình và tiến bộ của nhân loại”.

Về cộng đồng chung mà hai bên đồng ý hướng tới, trong lúc phía Việt Nam gọi đó là “Cộng Đồng Chia Sẻ Tương Lai”, thì theo các bản tin trên Tân Hoa Xã, từ ngữ phía Trung Quốc dùng là “Trung Việt Mệnh Vận Cộng Đồng Thể”, tức là “Cộng Đồng Chung Vận Mệnh”.

Theo nhận định của hãng tin Mỹ AP, đây là một nhượng bộ ngoại giao từ phía Việt Nam, vốn cho đến gần đây vẫn tránh dùng khái niệm đó. Tuy nhiên lần này, Hà Nội đã đồng ý nhằm xoa dịu những lo ngại của Bắc Kinh sau khi Việt Nam nâng cấp quan hệ với cả Hoa Kỳ lẫn Nhật Bản lên hàng “Đối Tác Chiến Lược Toàn Diện”.

AP trích lời một chuyên gia nghiên cứu tại Viện Nghiên Cứu Đông Nam Á ISEAS-Yusof Ishak ở Singapore, cho rằng nhượng bộ trên ngôn từ của Hà Nội “không có nghĩa là Việt Nam ủng hộ các sáng kiến chính trị do Trung Quốc lãnh đạo, mà là một hành động phòng ngừa tế nhị, đặc biệt sau khi nâng cấp quan hệ với Mỹ và Nhật gần đây.” Theo chuyên gia này, đây là “một động thái được chờ đợi trong bối cảnh ông Tập Cận Bình đã đích thân đến Hà Nội.”

Theo ghi nhận của các nhà quan sát, khi chấp nhận cùng với Trung Quốc xây dựng một "Cộng Đồng Chia Sẻ Tương Lai", Việt Nam đã nối gót một số quốc gia Đông Nam Á khác như Lào, Cam Bốt, Miến Điện, hay Thái Lan, Indonesia.

Nhân chuyến công du Việt Nam, lãnh đạo Trung Quốc cũng không quên nhắc nhở Việt Nam về quan hệ với Mỹ. Theo hãng tin Pháp AFP, phát biểu vào hôm nay tại Hà Nội, ông Tập Cận Bình cho rằng Trung Quốc và Việt Nam cần phải phản đối mọi "nỗ lực gây rối ở Châu Á-Thái Bình Dương". Ông Tập không nhắc đến nước nào, nhưng trong thời gian gần đây, Bắc Kinh liên tục tố cáo Mỹ là "kẻ gây rối tại vùng châu Á" và không mấy thiện cảm với việc Mỹ mở rộng ảnh hưởng qua Việt Nam.

Trong chuyến đi của ông Tập Cận Bình, Việt Nam và Trung Quốc đã ký kết hơn 30 thỏa thuận, trong đó có kế hoạch phát triển các tuyến đường sắt giữa Việt Nam và Trung Quốc, hay trong lĩnh vực viễn thông. Tuy nhiên, theo Reuters, không có thỏa thuận nào được công bố về đất hiếm, mặc dù ông Tập Cận Bình từng kêu gọi hợp tác rộng rãi hơn về các khoáng sản trọng yếu.

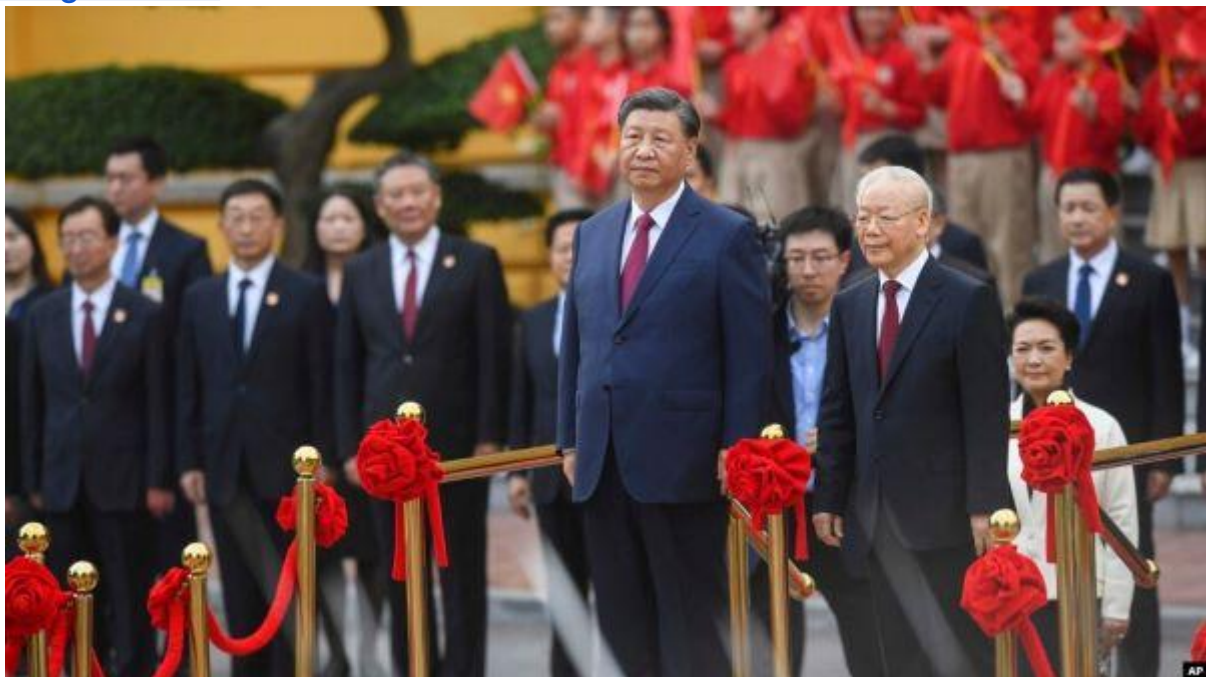

Cộng đồng chia sẻ tương lai với Trung Quốc chỉ là cái vỏ rỗng?

14/12/2023

VOA Tiếng Việt

www.voatiengviet.com

Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng đón Chủ tịch Tập Cận Bình hôm 12/12 năm 2023. Hai nhà lãnh đạo đồng ý xây dựng 'Cộng đồng chia sẻ tương lai'

Việt Nam tham gia ‘Cộng đồng chia sẻ tương lai’ với Trung Quốc chỉ là ‘nỗ lực làm yên lòng Bắc Kinh’ sau khi Hà Nội xích gần về phương Tây, các nhà quan sát nhận định với VOA, và việc này ‘về cơ bản không thay đổi gì quan hệ giữa Việt Nam với Trung Quốc hay với Mỹ’.

Hôm 12/12, Việt Nam nhất trí xây dựng ‘Cộng đồng chia sẻ tương lai’ với Trung Quốc theo lời đề nghị của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình sau cuộc gặp giữa ông Tập với Tổng bí thư Việt Nam Nguyễn Phú Trọng.

Tuyên bố chung của hai nước ghi rằng Cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam - Trung Quốc ‘có ý nghĩa chiến lược, nỗ lực vì hạnh phúc của nhân dân hai nước, vì sự nghiệp hòa bình và tiến bộ của nhân loại’.

Theo giải thích của ông Tập trong bài viết trên báo Nhân dân của Việt Nam thì ‘Cộng đồng chia sẻ tương lai’ có nghĩa là Trung Quốc ‘gắn kết sự phát triển của mình với sự phát triển của các nước láng giềng để mỗi nước đều có cuộc sống tươi đẹp’.

Ông Tập Cận Bình cũng nhấn mạnh tương lai châu Á ‘nằm trong tay người dân châu Á’ trong ngụ ý nhằm loại vai trò của Mỹ ra khỏi khu vực.

Để lôi kéo Việt Nam tham gia ý tưởng này, Trung Quốc đã hứa hẹn sẽ mở cửa hơn nữa đối với hàng hóa nhập khẩu từ Việt Nam, nhất là nông sản, và đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng cho Việt Nam để tăng cường kết nối hai nước.

‘Giữ thể diện cho ông Tập’

Việt Nam chấp nhận đề xuất này của Trung Quốc là để ‘giúp ông Tập giữ thể diện’ và ‘giữ ổn định’ sau khi họ đã nâng cấp quan hệ với Mỹ thành Đối tác Chiến lược Toàn diện hồi đầu tháng 9, ông Greg Poling, giám đốc Chương trình đông nam Á tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế (CSIS) ở Washington D.C., nói với VOA.

“Tất cả thông tin đều cho thấy Hà Nội không muốn gia nhập ý tưởng của Trung Quốc về cộng đồng chung vận mệnh nhưng cuối cùng họ cảm thấy cần phải nhượng bộ trên vấn đề này,” ông Poling nói thêm

Ông lưu ý khái niệm này lúc đầu có tên là ‘Cộng đồng chung vận mệnh’ nhưng sau đó đã được điều chỉnh thành ‘Cộng đồng chia sẻ

tương lai' để có sự bao trùm hẹp hơn. Theo lời ông thì khái niệm này chỉ là 'ngôn từ rất kêu nhưng nội dung không có gì nhiều'.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Khắc Giang từ Viện Nghiên cứu đông nam Á ở Singapore nhắc lại ý tưởng về Cộng đồng chung vận mệnh của ông Tập Cận Bình không phải là điều gì mới mẻ và trước Việt Nam đã có 6 nước đông nam Á ký kết tham gia cộng đồng này.

"Khái niệm rộng và bao trùm nhiều vấn đề nhưng mà trên thực tế thực hiện như thế nào thì không được cụ thể lắm. Cho nên tôi nghĩ việc ký kết này nhìn chung mang ý nghĩa nhiều hơn về hình thức bên ngoài," ông Giang nói với VOA.

Ông lưu ý cách nói 'chung vận mệnh' 'hơi nhạy cảm với Việt Nam', khó được Việt Nam chấp nhận, nên phải đổi thành 'chia sẻ tương lai'.

Khi được hỏi việc Việt Nam đồng ý với ý tưởng này có phải thành công của ông Tập trong chuyến công du Việt Nam hay không, ông Giang nói: "Phần nào đây là động thái tái cân bằng của Việt Nam khi mà trong năm qua Việt Nam đã có rất nhiều những cải thiện đáng kể về quan hệ ngoại giao với các nước phương Tây."

Theo lời ông giải thích thì khi chấp nhận ý tưởng này, Hà Nội muốn trấn an Bắc Kinh rằng họ 'sẽ không bỏ rơi Trung quốc để chạy sang phía bên kia cũng như sẽ không tham gia vào nỗ lực kiềm tỏa Trung Quốc'.

Cho nên chuyên gia cho rằng đây là động thái ngoại giao 'khá bình thường' của Việt Nam để đảm bảo an ninh của Việt Nam với Trung Quốc trong khi tạo điều kiện cho Việt Nam có bước phát triển mới.

'Không có gì thay đổi'

"Cho dù là gì đi nữa, cộng đồng này không có ý nghĩa ngoại giao gì đối với Việt Nam – Trung Quốc vẫn chỉ là một đối tác chiến lược toàn diện của Việt Nam giống như Mỹ, Hàn, Nhật," ông Greg Poling nói và lưu ý rằng các văn kiện được hai nước ký kết 'đều rất mơ hồ'.

"Việt Nam sẽ tiếp tục vận dụng tối đa đường lối đối ngoại độc lập và tự chủ trong khi đi cùng phe với Mỹ và những nước đồng chí hướng khác trên các vấn đề quan tâm chung, trong đó an ninh trên biển."

Ông Poling nhân mạnh Hà Nội đã từ chối ký kết hợp tác với Trung Quốc về khoáng sản trọng yếu, bao gồm đất hiếm, mặc dù chính bản thân ông Tập vận động.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Khắc Giang chỉ ra trong hệ thống phân cấp về quan hệ ngoại giao của Việt Nam, cao hơn Đối tác chiến lược Toàn diện là 'Quan hệ đặc biệt' mà Việt Nam có với Cuba hay Lào chứ không phải với Trung Quốc, và 'Cộng đồng chia sẻ tương lai' không tồn tại trong các khái niệm ngoại giao của Việt Nam.

Dẫn Tuyên bố chung giữa hai nước, ông Giang cho rằng Việt Nam 'đã cố gắng chèn vào những khái niệm mà Trung Quốc không thích' như 'tuân thủ luật pháp quốc tế' hay Công ước Quốc tế về Luật biển, tức UNCLOS'.

"Khi mà có thêm một cái gọi là 'Cộng đồng chia sẻ tương lai' giữa Việt Nam và Trung Quốc thì tôi nghĩ không thay đổi nhiều về bản chất mối quan hệ giữa Việt Nam với các nước," ông Giang nói.

Khi được hỏi liệu Việt Nam có bị Bắc Kinh lôi kéo khỏi các nước phương Tây, ông Giang nói: "Việc Việt Nam đồng ý tham gia Cộng đồng chia sẻ tương lai này không có nghĩa là Việt Nam hoàn toàn đi vào quỹ đạo của Trung Quốc hay chấp nhận khái niệm của Trung Quốc về trật tự thế giới."

Lợi ích kinh tế

Ông Giang chỉ ra trong 36 văn bản ký kết thì đa số 'tập trung chủ yếu vào thương mại, đầu tư và phát triển cơ sở hạ tầng đường sắt, đường bộ'.

Trung Quốc là thị trường xuất khẩu lớn nhất cho nông sản của Việt Nam. Điển hình là trái sầu riêng, sau khi được Trung Quốc mở cửa thị trường cho nhập khẩu chính ngạch hồi năm 2022, thì chỉ trong vòng 10 tháng đầu năm 2023, Việt Nam đã xuất gần 2 tỉ đô la Mỹ sầu riêng sang Trung Quốc, theo số liệu của giới chức thương mại Việt Nam.

Trong 36 văn kiện hợp tác được ký kết nhân chuyến thăm của ông Tập, có hiệp định xây cầu đường bộ qua biên giới và bản ghi nhớ về tăng cường hợp tác viện trợ phát triển đường sắt qua biên giới.

Trước đó, trả lời báo chí trong nước, Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam, ông Hùng Ba, nói rằng nước ông sẽ tiến tới cho phép nhập khẩu dưa tươi của Việt Nam và sẽ hỗ trợ Việt Nam xây dựng các tuyến đường

sắt từ Nam Ninh (Quảng Tây) đến Hà Nội và từ Hà Khẩu (Vân Nam) qua Lào Cai đến Hà Nội và Hải Phòng.

Ông Nguyễn Khắc Giang nhận định rằng Hà Nội ‘rõ ràng cố gắng giữ ổn định quan hệ kinh tế-thương mại’ với Trung Quốc và ‘đang có nhu cầu rất lớn về vốn’ để chuyển đổi sang năng lượng xanh và xây dựng cơ sở hạ tầng’ nên cũng muốn thu hút thêm nguồn lực đầu tư từ Trung Quốc ở những dự án không quá nhạy cảm.

Do đó, ông cho rằng ít nhất cộng đồng này ‘có lợi cho Việt Nam về giao thương và đầu tư với Trung Quốc’.

“Phải đảm bảo làm sao có những chính sách liên quan đến việc thông thương hàng hóa Việt Nam được minh bạch rõ ràng thay vì trở thành công cụ để Trung Quốc gây sức ép khi xảy ra những vấn đề phi kinh tế,” ông lưu ý.

Khi Việt Nam nâng cấp quan hệ với Mỹ hồi tháng 9, hợp tác kinh tế là nội dung chủ đạo được đề cập giữa hai nước. Ông Giang cho rằng nhu cầu tăng trưởng kinh tế trong nước là động lực thúc đẩy Việt Nam có các động thái ngoại giao với Mỹ và Trung Quốc.

“Với Việt Nam thì trong tất cả các cuộc cạnh tranh giữa các nước lớn thì Việt Nam ở trong thế rất thuận lợi để thu hút đầu tư và hỗ trợ từ hai bên, và Việt Nam rõ ràng đã rất khôn ngoan trong việc cố gắng đi ở giữa để tận dụng tối đa lợi thế ấy.”

Biển Đông

Cả hai nhà nghiên cứu Greg Poling và Nguyễn Khắc Giang đều cho rằng ‘Cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam-Trung Quốc’ sẽ ‘không thay đổi gì tình hình trên Biển Đông’.

Ông Poling cho rằng không ai ở Việt Nam mong chờ sẽ sử dụng được đường dây nóng về đánh bắt cá giữa hai nước trên Biển Đông vừa được thiết lập còn ông Giang nhấn mạnh lập trường của Bắc Kinh và Hà Nội về Biển Đông vẫn không đổi.

Việt Nam là nước châu Á duy nhất mà ông Tập đến thăm trong cả năm qua, và là nước thứ hai sau Nga ông Tập đến thăm mà không kết hợp các hoạt động đa phương.

“Đây là chuyến công du nước ngoài cuối cùng của tôi trong năm nay,” ông Tập được Đài truyền hình trung ương Trung Quốc CCTV dẫn lời

nói với Chủ tịch Việt Nam Võ Văn Thưởng. “Điều này hoàn toàn cho thấy vị trí đặc biệt của mối quan hệ Trung-Việt trong tổng thể ngoại giao Trung Quốc.”

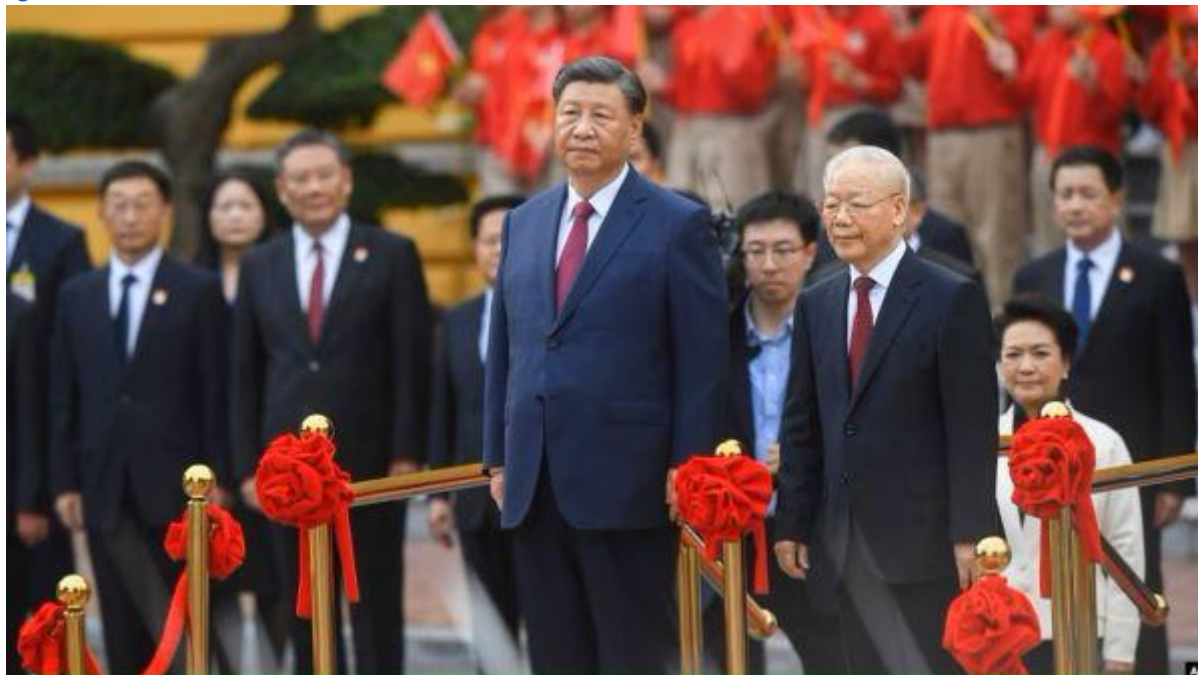

Tập Cận Bình: Chuyến công du Việt Nam là ‘đỉnh cao thành công’

14/12/2023

VOA Tiếng Việt

www.voatiengviet.com

Chủ tịch Tập Cận Bình và TBT Nguyễn Phú Trọng tại Hà Nội ngày 12/12/2023.

Chủ tịch Tập Cận Bình nói rằng chuyến công du Việt Nam vừa rồi là “đỉnh cao thành công của nỗ lực ngoại giao” của Bắc Kinh trong năm 2023 và “ấn tượng” trước lời ca tụng “tình anh em” của Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng.

“Chuyến thăm cấp nhà nước tới Việt Nam là đỉnh cao thành công của những nỗ lực ngoại giao của Trung Quốc trong năm nay và có tầm quan trọng to lớn”, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình nói hôm 13/12 khi kết thúc chuyến thăm cấp nhà nước hai ngày tới Việt Nam, theo truyền thông Trung Quốc.

Cổng thông tin Chính phủ Trung Quốc (State Council) hôm 14/12 dẫn lời ông Tập nói rằng trong chuyến thăm này, ông và Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng đã cùng tuyên bố xây dựng cộng đồng cùng chia sẻ tương lai Trung Quốc - Việt Nam với ý nghĩa chiến lược.

Nhà lãnh đạo Trung Quốc nói rằng định vị mới này đã đưa quan hệ Trung Quốc - Việt Nam đến “một điểm khởi đầu lịch sử mới và sẽ đẩy quan hệ Trung Quốc - Việt Nam lên một tầm cao mới”.

Ông Tập nói rằng điều làm ông ấn tượng nhất là việc ông Trọng nhấn mạnh nhiều lần rằng mối quan hệ “tình hữu nghị và tình anh em” giữa Trung Quốc và Việt Nam là điểm khởi đầu và nền tảng của mối quan hệ Trung Quốc - Việt Nam.

Tương tự, Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị, người tháp tùng ông Tập trong chuyến đi này, nói rằng chuyến thăm “đã đạt được thành công to lớn, có ý nghĩa lịch sử quan trọng, trở thành cột mốc mới trong quan hệ hai đảng, hai nước Trung Quốc - Việt Nam”, đài CRI cho biết hôm 14/12, một ngày sau chuyến thăm Hà Nội của phái đoàn ông Tập.

Truyền thông nhà nước Việt Nam cũng ca ngợi chuyến thăm của ông Tập, nói chuyến thăm này “góp phần quan trọng vào phát huy tình hữu nghị truyền thống Việt Nam - Trung Quốc; nâng tầm quan hệ Việt Nam - Trung Quốc trong thời kỳ mới, thúc đẩy hòa bình, ổn định và phát triển của khu vực và thế giới”.

Các nhà bình luận nói rằng về mặt từ ngữ, định vị “cộng đồng chia sẻ tương lai” giữa hai nước được thiết lập hôm 12/12 “dễ chấp nhận hơn” so với định vị “cộng đồng chung vận mệnh” mà ông Tập đề xuất trước đó, mặc dù về bản chất trên thực tế hai định vị này khó có thể cho thấy sự khác biệt.

Từ Thành phố Hồ Chí Minh, nhà thơ, nhà báo độc lập Hoàng Thụy Hưng, người thường bày tỏ phản đối sự bá quyền và tranh giành lãnh hải của Trung Quốc ở Biển Đông, nêu nhận định với VOA:

“Không biết vì lý do gì mà được chỉnh thành “cộng đồng chia sẻ tương lai” giữa Trung Quốc và Việt Nam, nghe có vẻ dễ chấp nhận hơn. Đúng là hai nước liền biên giới với nhau và có rất nhiều quan hệ mật thiết từ văn hóa cho đến kinh tế, chưa nói đến chế độ chính trị. Việt Nam không thể và không bao giờ có thể thoát ly được khỏi quan hệ găng bó như thế.

“Chế độ chính trị có thể thay đổi, chứ không bất biến, nhưng văn hóa, kinh tế, xã hội giữa hai nước chắc chắn là luôn luôn sẽ chia sẻ với nhau, trong lịch sử cũng như trong tương lai”.

Ông Nguyễn Khắc Giang, một học giả thuộc Viện ISEAS-Yusof Ishak ở Singapore, nêu nhận định với AP hôm 13/12 rằng sự nhượng bộ khoa trương từ Hà Nội “không có nghĩa là Việt Nam ủng hộ các sáng kiến chính trị do Trung Quốc dẫn đầu, mà là một hành động phòng ngừa tế nhị, đặc biệt là sau khi nâng cấp với Hoa Kỳ và Nhật Bản gần đây”.

Giới học giả và các nhà quan sát phương Tây nói rằng chuyến thăm của ông Tập đến Việt Nam là nhằm thắt chặt hơn nữa với Hà Nội sau chuyến thăm Việt Nam của Tổng thống Mỹ Joe Biden hồi tháng 9, và chuyến thăm Nhật vào tháng trước của Chủ tịch Võ Văn Thương, nâng Mỹ, Nhật ngang tầm với Trung Quốc.

Mặc dù tránh không đề cập trực tiếp đến Washington trong các bài phát biểu tại Việt Nam, nhưng ông Tập Cận Bình hôm 13/12 kêu gọi Hà Nội cùng Bắc Kinh hãy ngăn chặn “các thế lực bên ngoài muốn gây rối ở châu Á-Thái Bình Dương”, ám chỉ Hoa Kỳ.

Trong tuyên bố chung hôm 13/12, Trung Quốc và Việt Nam nhất trí nâng quan hệ lên một giai đoạn mới với “sự tin tưởng lẫn nhau về chính trị lớn hơn, hợp tác an ninh thực chất hơn, hợp tác thực chất sâu sắc hơn, nền tảng xã hội vững chắc hơn, phối hợp đa phương chặt chẽ hơn và quản lý tốt hơn các khác biệt”.

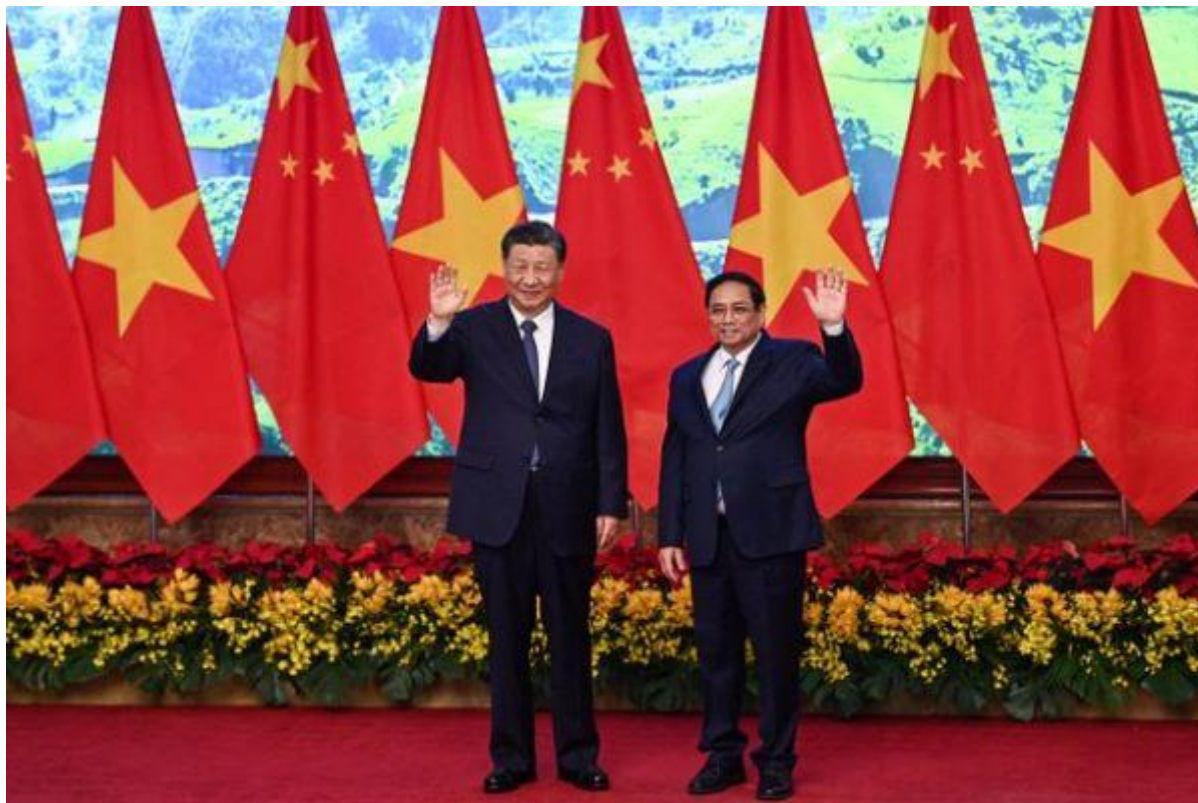
Hai bên cũng nói sẽ tăng cường hợp tác an ninh và chia sẻ thông tin tình báo, chú ý đến những rủi ro của cái gọi là “cách mạng màu” do “các thế lực thù địch, phản động” gây ra. Về “những bất đồng trên biển”, hai nước cho biết sẽ “tích cực tìm kiếm các biện pháp giải quyết cơ bản, lâu dài mà hai bên có thể chấp nhận được”.

[Bộ Ngoại giao Việt Nam khẳng định thúc đẩy hợp tác đường sắt với Trung Quốc là chủ yếu](#)

2023.12.14

www.rfa.org

Thủ tướng Phạm Minh Chính và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tại Hà Nội hôm 13/12/2023
AFP

“Tăng cường thúc đẩy hợp tác đường sắt là một trong những hợp tác chủ yếu giữa Việt Nam và Trung Quốc trong giai đoạn tới”.

Đó là trả lời của Phát ngôn nhân Bộ Ngoại giao Việt Nam, bà Phạm Thu Hằng, vào ngày 14/12 khi báo chí hỏi về văn kiện được ký kết liên quan đến hợp tác đường sắt giữa Hà Nội và Bắc Kinh trong chuyến thăm của Chủ tịch, Tổng bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc, ông Tập Cận Bình, đến Việt Nam trong hai ngày 12 và 13/12 vừa qua.

Ngoài việc khẳng định đó là một trong những hợp tác chủ yếu giữa hai phía trong thời gian tới, bà Phạm Thu Hằng cho biết cụ thể “hai bên đã nhất trí nghiên cứu thúc đẩy xây dựng đường sắt khổ tiêu chuẩn Lào Cai- Hà Nội- Hải Phòng; nghiên cứu các tuyến đường sắt khổ tiêu chuẩn Đồng Đăng- Hà Nội, Móng Cái- Hạ Long- Hải Phòng vào thời điểm phù hợp.”

Các dự án này theo lời bà Phạm Thu Hằng sẽ góp phần tăng cường hợp tác kết nối giữa khuôn khổ “Hai hành lang, một vành đai” với Sáng kiến “Vành đai- Con đường (BRI)” giữa Việt Nam và Trung Quốc.

Hôm đầu tháng 12 vừa qua, Reuters loan tin Việt Nam và Trung Quốc đang nỗ lực nâng cấp đáng kể các tuyến đường sắt còn kém phát triển đi qua trung tâm đất hiếm của Việt Nam và đến cảng biển hàng đầu của nước này ở phía Bắc.

Thủ tướng Việt Nam, ông Phạm Minh Chính được dẫn lời kêu gọi nâng cấp tuyến đường sắt Côn Minh ở nam Hoa Lục với thành phố cảng Hải Phòng ở phía Bắc của Việt Nam trong một tuyên bố đưa ra vào tháng 11, sau khi Bộ trưởng Thương Mại Trung Quốc, ông Vương Văn Đào, tiến hành chuyến thăm được nói hiếm hoi đến Việt Nam.

Chủ tịch Trung Quốc yêu cầu Việt Nam chống lại những ý đồ 'gây rối' khu vực từ bên ngoài

13/12/2023

VOA Tiếng Việt

www.voatiengviet.com

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình trò chuyện khi gặp mặt Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính tại Hà Nội hôm 13/12.

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình hôm 13/12 kêu gọi Hà Nội cùng Bắc Kinh ngăn chặn các thế lực bên ngoài muốn gây rối ở châu Á-Thái Bình Dương khi kết thúc chuyến thăm hai ngày tới quốc gia Cộng sản láng giềng.

Chuyến thăm của ông Tập, được mô tả là “dấu mốc quan trọng trong lịch sử” Việt Nam và Trung Quốc, diễn ra chỉ vài tháng sau khi Tổng thống Mỹ Joe Biden tới Hà Nội để nâng cấp mối quan hệ với Việt Nam lên ngang hàng Trung Quốc, một động thái được giới quan sát xem là nỗ lực của Washington nhằm gắn kết hơn với khu vực trong việc đối trọng với sức ảnh hưởng ngày càng tăng của Bắc Kinh.

“Trung Quốc và Việt Nam nên cảnh giác và phản đối bất kỳ nỗ lực nào nhằm gây rối loạn khu vực châu Á-Thái Bình Dương,” ông Tập nói với

Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính trong ngày công du cuối cùng của ông tại Hà Nội, theo China Daily.

Tờ nhật báo Tiếng Anh của Đảng Cộng sản Trung Quốc cho biết rằng ông Tập kêu gọi hai nước cùng “tăng cường phối hợp và hợp tác trong các vấn đề quốc tế.”

Nhà lãnh đạo quyền lực nhất Trung Quốc kể từ thời Mao Trạch Đông không đề cập cụ thể đến một thế lực nào trong khi ông Chính, được China Daily trích lời, khẳng định quan hệ giữa Việt Nam và Trung Quốc “đã vượt qua thử thách của thời gian và lịch sử” nên “sẽ không bị ảnh hưởng bởi bất kỳ sự can thiệp nào do các thế lực bên ngoài gây ra.”

Truyền thông do nhà nước quản lý tại Việt Nam không đề cập đến những trao đổi giữa ông Tập và ông Chính về việc cùng nhau ngăn chặn sự can thiệp từ bên ngoài vào các vấn đề giữa hai nước và khu vực.

Đưa tin về cuộc gặp tại Trụ sở Chính phủ ở Hà Nội, báo Tin Tức cho biết ông Tập đề nghị hai bên “tăng cường hợp tác duy trì an ninh, ổn định trật tự xã hội” và “cùng nhau thúc đẩy xây dựng trật tự quốc tế công bằng, cởi mở” cũng như “duy trì hòa bình, ổn định, hợp tác ở khu vực và trên thế giới.”

Còn ông Chính được tờ báo của TTXVN trích lời đề nghị rằng hai bên “kiểm soát tốt bất đồng và xử lý thỏa đáng vấn đề trên biển” theo luật pháp quốc tế.

Ngay sau chuyến thăm của Tổng thống Biden tới Hà Nội hồi giữa tháng 9, truyền thông của nhà nước Trung Quốc nói rằng tranh chấp Biển Đông giữa Trung Quốc và Việt Nam đã khiến cho mối quan hệ Mỹ-Việt trở nên gán bó hơn. Hoàn cầu Thời báo lúc đó đã cảnh báo Việt Nam “không thành lập liên minh chiến lược với Mỹ” hay “đứng về phía Mỹ trong vấn đề Đài Loan” để “cô lập Trung Quốc.”

Trong Tuyên bố chung, được ông Tập và Chủ tịch Việt Nam Võ Văn Thưởng đưa ra hôm 13/12, Việt Nam tái khẳng định sự kiên định của mình trong việc thực hiện chính sách “một Trung Quốc”, công nhận Đài Loan là một phần không thể tách rời của lãnh thổ Trung Quốc và “kiên quyết phản đối hành động chia rẽ ‘Đài Loan độc lập’ dưới mọi hình thức”, ủng hộ nguyên tắc không can thiệp vào công việc nội bộ

của các nước và không phát triển bất cứ quan hệ cấp Nhà nước nào với Đài Loan.”

Việt Nam cũng cho rằng các vấn đề Hong Kong, Tân Cương, Tây Tạng là công việc nội bộ của Trung Quốc, theo Tuyên bố chung.

‘Tương lai chung’

Trước khi đưa ra Tuyên bố chung, ông Thường tiếp ông Tập tại Phủ Chủ tịch ở Hà Nội, theo VOV, tờ báo của Đài tiếng nói Việt Nam. Tại đó, ông Thường khẳng định mối quan hệ “hữu nghị truyền thống” Việt-Trung đã “vượt qua những thăng trầm của lịch sử, như vàng đã được thử lửa, như sức kiên trì đã được tôi luyện qua các gian truân” và sẽ “không ngừng phát huy.”

Trong Tuyên bố chung, Việt Nam và Trung Quốc khẳng định lại mối quan hệ “láng giềng tốt, bạn bè tốt, đồng chí tốt, đối tác tốt” và đều là nước xã hội chủ nghĩa do Đảng Cộng sản lãnh đạo với “chế độ chính trị tương đồng, lý tưởng niềm tin tương thông, con đường phát triển gần gũi, cùng chí hướng, chia sẻ tương lai chung.”

Tuyên bố chung, được VnExpress đăng toàn văn, nói rằng Việt Nam và Trung Quốc “nhất trí xây dựng Cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam-Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược.”

Mặc dù các lãnh đạo Việt Nam ủng hộ việc tham gia vào “Cộng đồng chia sẻ tương lai” của Trung Quốc, còn được gọi là “Cộng đồng chung vận mệnh”, nhưng giới giới bất đồng chính kiến và nhiều người dân trong nước đã lên tiếng phản đối, khi cho rằng Việt Nam không thể chung vận mệnh với một quốc gia có tranh chấp chủ quyền lãnh thổ trên Biển Đông.

Vấn đề Biển Đông được đề cập trong Tuyên bố chung, khi ông Tập và ông Thường cho biết rằng “hai bên đã đi sâu, trao đổi ý kiến chân thành, thẳng thắn về các vấn đề trên biển, nhấn mạnh cần kiểm soát tốt hơn và tích cực giải quyết bất đồng trên biển, duy trì hòa bình, ổn định ở Biển Đông và khu vực.”

Việt Nam và Trung Quốc có nhiều tranh chấp trong những năm qua về chủ quyền lãnh hải khi Hà Nội nhiều lần cáo buộc Trung Quốc xâm phạm vùng đặc quyền kinh tế của mình cũng như tiến hành các hoạt động quân sự hóa trên Biển Đông. Trung Quốc gần đây đã đưa ra bản

đồ đường 10 đoạn với tuyên bố chủ quyền chồng lấn lên các vùng lãnh hải mà Việt Nam cũng có tuyên bố.

Việc thể hiện sự đoàn kết với Trung Quốc, dù có những bất đồng trên biển, là ví dụ mới nhất về cách Hà Nội cân bằng một cách thận trọng mối quan hệ với các nền kinh tế lớn nhất thế giới, trong đó nổi bật là Bắc Kinh và Washington. Việt Nam được xem là quốc gia hưởng lợi nhiều nhất trong mối căng thẳng thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc, khi các doanh nghiệp chuyển hàng tỷ đôla đầu tư từ Trung Quốc sang quốc gia Đông Nam Á để đảm bảo chuỗi cung ứng.

Ông Tập được tiếp đón bằng 21 phát đại bác và được Thủ tướng Chính cùng các quan chức cấp cao trong Đảng Cộng sản ra sân bay đón. Theo Tuổi Trẻ, 36 văn bản hợp tác được ký kết trong chuyến thăm của ông Tập mà ông nói là “sẽ dẫn đến những chương mới trong mối quan hệ Trung Quốc-Việt Nam.”

“Đây là chuyến công du nước ngoài cuối cùng trong năm nay của tôi,” ông Tập được truyền hình nhà nước Trung Quốc CCTV trích lời nói với ông Thường. “Điều đó thể hiện đầy đủ vị thế đặc biệt của quan hệ Trung-Việt trong bố cục ngoại giao của Trung Quốc.”

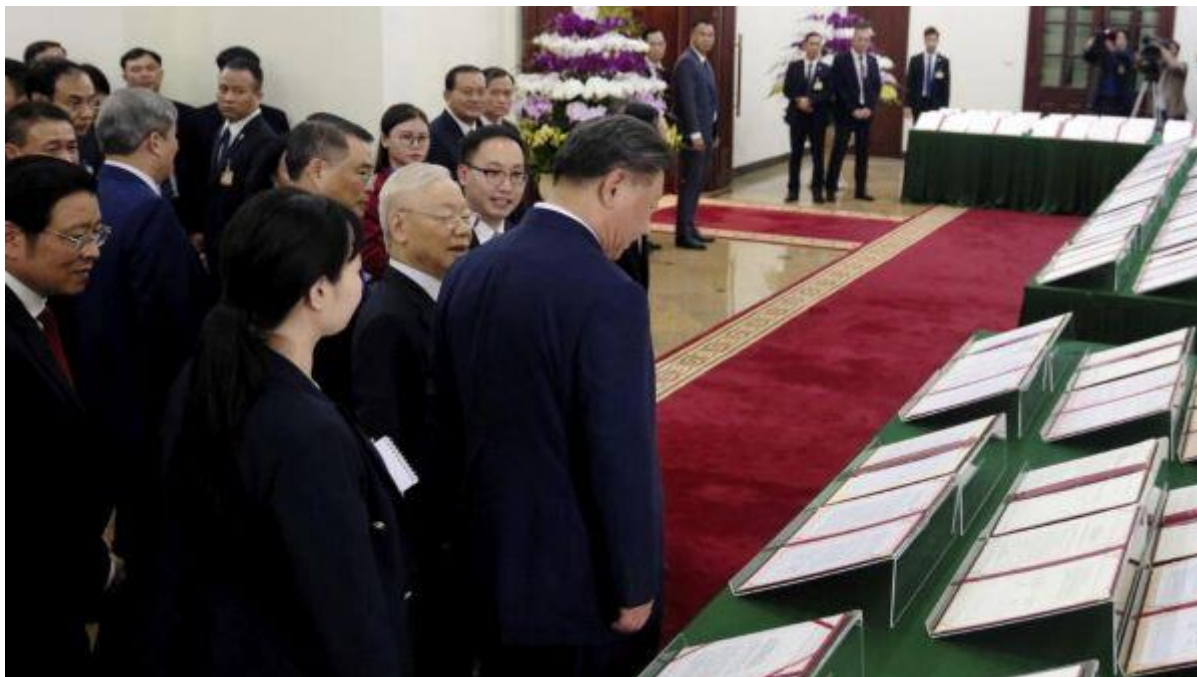

[Việt Nam bớt nghi ngại Vành đai và Con đường của Trung Quốc ?](#)

Đăng ngày: 14/12/2023 - 14:05

www.rfi.fr

Phải chăng Việt Nam khó có thể đứng ngoài Sáng kiến Vành đai và Con đường của Trung Quốc trong khi hai nước láng giềng Lào và Cam Bốt hiện trở thành tuyến đường vận tải huyết mạch nối Đông Nam Á với cường quốc đông dân nhất thế giới ? Trong Tuyên bố chung ngày 13/12/2023 kết thúc chuyến công du Hà Nội của chủ tịch Tập Cận Bình, Việt Nam và Trung Quốc nhất trí tăng cường hợp tác đường sắt giữa hai nước và nâng cao hiệu suất hàng hóa Việt Nam quá cảnh Trung Quốc.

Tổng bí thư đảng Cộng Sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng tiếp đồng nhiệm Trung Quốc Tập Cận Bình tại Văn phòng Trung ương đảng Cộng Sản Việt Nam ở Hà Nội, Việt Nam, ngày 12/12/2023. AP - Minh Hoang

Trước đó, trả lời trang VnExpress, đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam Hùng Ba cho biết « *phía Trung Quốc sẵn sàng thông qua nguồn vốn vay ưu đãi giúp Việt Nam thực hiện nâng cấp và cải tạo tuyến đường sắt từ Quảng Tây qua Đồng Đăng đến Hà Nội, cũng như đẩy nhanh quy hoạch tuyến đường sắt từ Móng Cái, Quảng Ninh đến Hải Phòng* », trong đó có việc xây dựng đường sắt khổ tiêu chuẩn. Theo đại sứ Hùng Ba, « *Việt Nam có vị trí địa lý độc đáo, là cầu nối quan trọng kết nối Trung Quốc với các nước ASEAN, là quốc gia quan trọng trong Sáng kiến Vành đai và Con đường giữa Trung Quốc với các nước ASEAN* ».

Lào - Cam Bốt trở thành đối thủ cạnh tranh của Việt Nam

Dường như Hà Nội thay đổi cách nhìn về sáng kiến cơ sở hạ tầng vận tải của Bắc Kinh. Tháng 10/2023, khi tham dự Diễn đàn Vành đai và Con đường - BRI lần thứ ba và đánh dấu tròn 10 năm hình thành dự án, chủ tịch nước Việt Nam Võ Văn Thưởng đã nhấn mạnh đến tầm quan trọng của việc khai thác BRI để tăng cường khả năng kết nối và trao đổi thương mại giữa Việt Nam và Trung Quốc.

So với hai nước láng giềng Lào và Cam Bốt, Việt Nam nhận được ít tài trợ nhất từ Trung Quốc vào cơ sở hạ tầng trong giai đoạn 2015-2021, theo số liệu của Viện Lowy tại Úc, được nhà nghiên cứu Hoàng Thị Hà trích dẫn trong bài phân tích ngày 14/12/2023 trên trang Fulcrum của Singapore, chuyên phân tích về Đông Nam Á. Nhà nghiên cứu cao

cấp, điều phối viên của Chương trình Nghiên cứu Chính trị và Chiến lược Khu vực, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á - ISEAS - Yusof Ishak, nêu một số lý do, như nguyên tắc của Việt Nam về chi tiêu công cho phát triển cơ sở hạ tầng chỉ được chiếm 6% GDP, tiếp theo là tâm lý nghi ngại Trung Quốc sau một số dự án như tuyến đường sắt đô thị Cát Linh-Hà Đông ở Hà Nội, nhà máy gang thép Thái Nguyên và dự án khai thác bauxite ở cao nguyên miền trung...

Tuy nhiên, những dự án quy mô lớn của Trung Quốc đã làm thay đổi đáng kể không gian địa-kinh tế và năng lực cạnh tranh của Lào và Cam Bốt buộc Hà Nội cân nhắc lại, trong đó phải kể đến hai dự án lớn. Thứ nhất là tuyến đường sắt Boten-Viêng Chăng dài 414 km nối tỉnh Côn Minh với thủ đô của Lào trở thành hành lang kinh tế Bắc-Nam nối Trung Quốc với Đông Nam Á. Hoạt động từ năm 2021, chỉ trong năm đầu tiên khai thác, tuyến đường sắt đã vận chuyển 11,2 triệu tấn hàng hóa, gấp đôi khối lượng vận tải của cả Việt Nam (5,7 triệu tấn). Thái Lan đã từ bỏ trung chuyển qua Việt Nam, thay vào đó là sử dụng tuyến đường này để xuất nông phẩm sang Trung Quốc. Nông phẩm Việt Nam, chủ yếu xuất sang Trung Quốc, cũng chịu nguy cơ cạnh tranh với hàng hóa Đông Nam Á khi tuyến đường này được sử dụng nhiều hơn.

Dự án thứ hai là kênh đào Funan Techo, mà Trung Quốc đề xuất với Cam Bốt, cũng có thể sẽ tác động đáng kể đến kinh tế và hệ sinh thái cho Việt Nam. Tuyến đường thủy dài 180 km trên sông Mêkông sẽ xuyên suốt Cam Bốt đến cảng của nước này mà không cần phải trung chuyển qua cảng biển của Việt Nam.

Việt Nam tham gia BRI để duy trì tính cạnh tranh trong khu vực ?

Do những dự án này đã và sẽ tái định hình kết nối trong vùng, nên chính phủ Việt Nam rơi vào thế khó. Hà Nội sẽ phải cân nhắc những lợi ích tiềm tàng của Sáng kiến Vành đai và Con đường để cải thiện năng lực cạnh tranh của đất nước so với những rủi ro về kinh tế và an ninh, cũng như phản ứng từ công luận.

Dù những sự kiện gần đây có thể cho thấy sự thay đổi về lập trường của Hà Nội, nhưng cũng cần chờ xem liệu những thay đổi đó có được cụ thể hóa thành những dự án cơ sở hạ tầng quan trọng do Trung Quốc đầu tư hay không. Không chỉ Việt Nam nghi ngại về đầu tư của Bắc Kinh mà Trung Quốc cũng do dự, nếu nhìn vào mức độ tài trợ thấp của nước này vào các dự án cơ sở hạ tầng ở Việt Nam.

Nhà nghiên cứu Hoàng Thị Hà cho rằng một dấu hiệu quan trọng trong tương lai để xem Việt Nam có tham gia vào Sáng kiến Vành đai và Con đường hay không, có lẽ sẽ là Trung Quốc tham gia xây dựng tuyến đường sắt cao tốc Bắc-Nam của Việt Nam ở quy mô nào. Nhiều tập đoàn lớn của Trung Quốc đã tỏ ý được tham gia nhưng hiện tại chính phủ Việt Nam vẫn hướng đến Nhật Bản.

[Thời báo Hoàn Cầu bình luận về chuyến thăm VN của Chủ tịch Tập Cận Bình](#)

13/12/2023

nghiencuuquocte.org

Nguồn: Thời báo Hoàn cầu | **Biên dịch:** Nguyễn Hải Hoàn

Nhận lời mời của Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam Nguyễn Phú Trọng và Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam Võ Văn Thưởng, Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Chủ tịch nước Tập Cận Bình có chuyến thăm cấp nhà nước tới Việt Nam từ ngày 12 đến 13/12. Đây là chuyến thăm cấp nhà nước lần thứ hai tới Việt Nam của Tổng Bí thư Tập Cận Bình sau 6 năm. Cộng đồng xã hội hai nước tràn đầy hy vọng chuyến đi này sẽ thúc đẩy quan hệ Trung Quốc – Việt Nam lên một “vị trí mới” và đạt “tầm cao mới”.

Từ tháng 10 năm ngoái đến nay, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, Thủ tướng Phạm Minh Chính và Chủ tịch Võ Văn Thưởng đã lần lượt đến thăm Trung Quốc, mật độ thăm Trung Quốc cao như vậy là điều ít thấy

trong quan hệ song phương giữa các nước trên thế giới. Lãnh đạo cấp cao hai đảng, hai nước Trung Quốc và Việt Nam có sự giao lưu đi lại mật thiết, thường xuyên đến và đi như thăm người thân, điều đó thể hiện đầy đủ mức độ cao và đặc biệt của quan hệ Trung Quốc-Việt Nam. Tình hữu nghị sâu sắc “vừa là đồng chí, vừa là anh em” giữa Trung Quốc và Việt Nam làm cho hai nước có mục tiêu đi đến chỗ gặp nhau, cũng có động lực để cùng nhau hợp tác. Điều này có thể khó hiểu đối với một số quốc gia ngoài khu vực.

Trong thời gian từ khi Mỹ “trở lại châu Á – Thái Bình Dương” cho đến lúc Mỹ lộ rõ ý đồ đưa ra và triển khai thực hiện “Chiến lược Ấn Độ Dương – Thái Bình Dương” nhằm kiềm chế Trung Quốc, mối quan hệ Trung Quốc – Việt Nam nhận được sự “quan tâm chăm sóc” đặc biệt, một số người thích viết những “tiểu luận” về Trung Quốc và Việt Nam. Việc đi lại bình thường giữa Việt Nam với các nước khác, đặc biệt là Mỹ và các đồng minh, được họ hiểu là dấu hiệu cho thấy Việt Nam “muốn gia nhập hệ thống của Mỹ”. Theo logic của họ, Trung Quốc và Việt Nam không thể hòa hợp tốt được, Việt Nam là một trong những nước láng giềng của Trung Quốc có hy vọng lớn nhất được lôi kéo vào “đội ngũ Mỹ”. Có lẽ dựa vào phán đoán này mà Mỹ đã tăng cường đáng kể sự lôi kéo Việt Nam, hành động đó đầy ác ý với Trung Quốc và cũng cực kỳ thiếu tôn trọng Việt Nam. Nhưng thực tế chứng tỏ đây chỉ là sự phán đoán sai lầm, hoặc là sự tưởng tượng của phương Tây. Ngoại giao của Việt Nam và mối quan hệ Trung Quốc-Việt Nam hoàn toàn không đi theo con đường ấy.

Tháng 9 năm nay, Tổng thống Mỹ Biden đến thăm Việt Nam; hai bên đồng ý nâng cấp quan hệ giữa hai nước lên thành “quan hệ đối tác chiến lược toàn diện”. Cuối tháng trước, Võ Văn Thưởng đến thăm Nhật Bản cũng đã nâng tầm quan hệ Việt Nam – Nhật Bản lên thành “quan hệ đối tác chiến lược toàn diện”. Điều này có nghĩa là trong hệ thống cấp bậc ngoại giao của Việt Nam, Mỹ và Nhật Bản đã có được vị thế ngang hàng với Trung Quốc, Nga, Ấn Độ và Hàn Quốc. Một số dư luận phương Tây bắt đầu “lo lắng cho Trung Quốc”, nói rằng đây là “thắng lợi ngoại giao” của Mỹ và Nhật Bản, đồng thời là “thất bại ngoại giao”, hay ít nhất là một “tổn thất ngoại giao” của Trung Quốc. Cần nói là trong vài năm qua, những lập luận tương tự của phương Tây đã xuất hiện rất nhiều lần, nhưng cuối cùng chúng đều bị sự phát triển hơn nữa của quan hệ Trung Quốc-Việt Nam vả vào mặt.

Chuyến thăm Việt Nam của Tổng Bí thư Tập Cận Bình cần mang đến cho những kẻ suốt ngày theo dõi quan hệ Trung-Việt nhưng lại đầy dốt nát và đánh giá sai lầm ấy một nhận thức toàn diện và khách quan hơn. Đường lối chính của quan hệ Trung -Việt rất rõ ràng. Cả Trung Quốc và Việt Nam đều đang thúc đẩy sự nghiệp hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa của mình, cả hai đều coi quan hệ Trung – Việt là hướng ưu tiên trong chính sách đối ngoại của mỗi nước và đều coi sự phát triển của đối phương là cơ hội cho sự phát triển của mình. Như Tổng Bí thư Tập Cận Bình đã chỉ ra một cách sâu sắc: “Sự phát triển bền vững, lành mạnh và ổn định của quan hệ Trung Quốc-Việt Nam phù hợp với lợi ích căn bản của hai đảng, hai nước và hai dân tộc, có lợi cho sự phát triển thịnh vượng của sự nghiệp xã hội chủ nghĩa, có lợi cho việc giữ gìn hòa bình, ổn định khu vực và thế giới, thúc đẩy phát triển phồn vinh”.

Kể từ đầu năm nay, sự hợp tác thiết thực giữa Trung Quốc và Việt Nam trên nhiều lĩnh vực đã tăng tốc rõ rệt: các chuyến thăm và tiếp xúc giữa các đoàn cấp cao và các cấp khác trở nên thường xuyên hơn; kim ngạch thương mại song phương giữa Trung Quốc và Việt Nam trong hai năm liên tiếp vượt mức 200 tỷ USD. Từ tháng 1 đến tháng 10 năm nay, kim ngạch thương mại song phương giữa Trung Quốc và Việt Nam đạt 185,1 tỷ USD. Trung Quốc nhiều năm liên tiếp vẫn là đối tác thương mại lớn nhất của Việt Nam. Còn Việt Nam là đối tác thương mại lớn nhất của Trung Quốc trong ASEAN và là đối tác thương mại lớn thứ 4 của Trung Quốc trên thế giới. Trung Quốc và Việt Nam có mối liên hệ mật thiết với nhau và bổ sung mạnh mẽ về mặt kinh tế, sự hoà nhập lợi ích ngày càng khăng khít, điều đó làm cho nền tảng ổn định trong quan hệ giữa hai nước ngày càng vững chắc và rộng lớn hơn. Nếu phương Tây có người cho rằng Trung Quốc và Việt Nam sẽ lú lẫn về mối quan hệ như vậy thì điều đó cho thấy chính họ mới là kẻ thực sự lú lẫn.

Trung Quốc và Việt Nam là láng giềng tốt, bạn tốt núi liền núi, sông liền sông, có mối quan hệ môi hở răng lạnh, là đồng chí tốt, đối tác tốt, cùng chí hướng, cùng con đường đi, có chung vận mệnh, là cộng đồng cùng tương lai có ý nghĩa chiến lược. Trong bối cảnh quốc tế luôn thay đổi, “bốn điểm tốt” ấy không những không phai nhạt mà ngược lại còn trở nên đậm đà hơn. Tin rằng chuyến thăm này của Tổng Bí thư Tập Cận Bình sẽ đưa mối quan hệ “bốn tốt” giữa Trung Quốc và Việt Nam lên một tầm cao mới, tăng thêm động lực mới cho

sự ổn định, phát triển phồn vinh của khu vực châu Á – Thái Bình Dương, đồng thời mang lại thêm nhiều tính xác định, tính ổn định cho thế giới đan xen biến động này.

Nguyễn Hải Hoành biên dịch từ nguồn tiếng Trung 社评：中越关系再上“新高度”令人期待, 环球时报, ngày 11/12/2023.

[Giới đầu tranh dân chủ trong nước: VN cần cảnh giác trong mối quan hệ với TQ](#)

2023.12.11

www.rfa.org

Tổng Bí thư Việt Nam Nguyễn Phú Trọng đón Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình tại Phủ Chủ tịch hồi năm 2017. Reuters

Những tiếng nói và hành động công khai phản đối Trung Quốc có thể giảm đi do bị đàn áp nhưng tinh thần chống Trung Quốc vẫn rất mạnh mẽ trong xã hội Việt Nam, bởi láng giềng phương Bắc luôn là mối đe dọa đối với Việt Nam.

Một số người dân đấu tranh cho dân chủ, nhân quyền ở trong nước nói với RFA như vậy trước chuyến thăm Việt Nam của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình vào ngày 12 và 13/12 sắp tới.

“Cần cảnh giác với Trung Quốc”

Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Nguyễn Minh Vũ, phát biểu với truyền thông trong nước rằng chuyến thăm này mang kỳ vọng về một “định vị mới, tầm mức mới” của quan hệ hai nước, trên cơ sở thành quả quan trọng của 15 năm thiết lập quan hệ đối tác chiến lược toàn diện.

Reuters dẫn lời người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc cho biết trong cuộc họp báo rằng chuyến đi của ông Tập tới Hà Nội sẽ tập trung vào các lĩnh vực an ninh chính trị, các vấn đề đa phương và hàng hải, đồng thời thúc đẩy hợp tác chiến lược hơn nữa.

Cựu nhà báo Tạp chí Cộng sản Nguyễn Vũ Bình, hiện đang ở Hà Nội, nhận định với RFA rằng ông không muốn Việt - Trung thắt chặt thêm mối quan hệ. Bởi, theo ông, Hà Nội luôn bị láng giềng phía Bắc o ép trong mọi lĩnh vực:

“Tôi không mong muốn nhiều về mối quan hệ mật thiết giữa Việt Nam và Trung Quốc. Bởi vì, trong mối quan hệ đó thì Việt Nam bị o ép rất nhiều, kể cả trên biển Đông và trên đất liền hay trong quan hệ giao thương.”

Ông Lê Anh Hùng, một cựu tù nhân lương tâm vừa được mãn hạn tù hồi giữa năm nay, cho rằng Việt Nam cần phải luôn đề cao cảnh giác trong mối quan hệ với Trung Quốc:

“Trung Quốc không chỉ là mối đe dọa mà còn là hiểm họa đối với Việt Nam và Việt Nam cần phải cảnh giác trong mọi mối quan hệ đối với Trung Quốc.”

Ông Lê Anh Hùng lấy ví dụ về trường hợp nhà máy Nhiệt điện Vĩnh Tân 1 ở Tuy Hoà, Bình Thuận:

“Nhà máy nhiệt điện Vĩnh Tân 1 nhận được ưu đãi từ sáng kiến Vành đai - Con đường, nhiều đó đủ thấy rằng là Trung Quốc họ muốn dụ dỗ Việt Nam tham gia vào sáng kiến Vành đai - Con đường. Các dự án này đều tiềm ẩn mối nguy hại về an ninh quốc phòng cho Việt Nam.”

Nhà máy Nhiệt điện Vĩnh Tân 1 do các công ty Trung Quốc nắm đến [95% tổng số vốn](#) đầu tư. Đây là lĩnh vực được Bộ Quốc phòng Việt Nam xếp vào các lĩnh vực đặc biệt do có liên quan tới an ninh trật tự, quốc phòng an ninh.

Trong khi đó, Đài phát thanh Quốc tế Trung Quốc Tiếng Việt cho biết nhà máy này là “dự án trọng điểm thúc đẩy kết nối cơ sở hạ tầng năng

lượng hợp tác kinh tế - thương mại giữa Trung Quốc và Việt Nam dưới sáng kiến Vành đai - Con đường”.

Sáng kiến Vành đai - Con đường (BRI) của Trung Quốc được chính thức công bố từ 2013, đến nay đã 10 năm. Dự án có quy mô toàn cầu này nhận được [cảnh báo](#) về những nguy hại khôn lường, trong đó có nhiều ý kiến coi đó là một “bẫy nợ” Trung Quốc dành cho các nước nghèo.

Thúc ép tham gia “Cộng đồng chung vận mệnh”

Luật sư Nguyễn Văn Đài, từ nước Đức nhận định với RFA qua ứng dụng tin nhắn rằng lần này, Trung Quốc sẽ cố gắng thúc ép Việt Nam phải gia nhập “Cộng đồng chung vận mệnh”.

Theo luật sư Đài, từ xưa tới nay, Trung Quốc luôn coi Việt Nam là sân sau hay nước phen giậu để bảo vệ họ từ xa.

Vào tháng 9 vừa qua, Việt Nam đã nâng cấp “nhảy cóc” quan hệ với Mỹ từ Đối tác toàn diện lên Đối tác chiến lược toàn diện, ngang hàng quan hệ với Trung Quốc. Điều này, theo luật sư Đài, đã làm Trung Quốc không hài lòng.

Tuy nhiên, nếu để làm vừa lòng Trung Quốc mà Việt Nam tham gia vào “Cộng đồng chung vận mệnh” là một hành động không thể chấp nhận được:

“Nếu nhà cầm quyền Việt Nam tham gia “Cộng đồng chung vận mệnh” với Trung Quốc thì họ đã trói buộc cả đất nước và dân tộc Việt Nam với Trung Quốc. Tôi coi đó là hành động bán nước của nhà cầm quyền Việt Nam.”

“Cộng đồng chung vận mệnh” là chính sách đối ngoại cốt lõi của Trung Quốc trong tương lai. Chính sách này, trong một bài viết được đăng trên The Diplomat, cho rằng dưới thời của Tập Cận Bình thì Trung Quốc sẽ đóng vai trò như là một nước lớn và tham gia tích cực vào việc cải cách và phát triển hệ thống quản trị toàn cầu.

South China Morning Post trong một bài viết hôm 11/12 cho biết Bắc Kinh đã thúc đẩy ý tưởng này, ít nhất là từ năm 2015. Kể cả khi Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị đến Việt Nam vào ngày 1/12 vừa qua cũng nhấn mạnh rằng hai nước Xã hội chủ nghĩa “có chung khát vọng và vận mệnh”.

Mạng báo này cũng dẫn lời nhà nghiên cứu quan hệ quốc tế Nguyễn Khắc Giang rằng trong khi một số quốc gia Đông Nam Á khác đã chấp nhận ý tưởng “chung vận mệnh” của Trung Quốc thì “Việt Nam dường như vẫn gặp khó khăn trong việc thực hiện nó một cách trọn vẹn”, ông lưu ý đến những tranh chấp lãnh thổ lâu đời giữa hai nước.

Ở Đông Nam Á, hiện đã có bốn nước tham gia “Cộng đồng chung vận mệnh” là Campuchia, Lào, Myanmar và Thái Lan.

Tinh thần chống Trung Quốc

Ông Trương Dũng biểu tình phản đối khi Tập Cận Bình sang Việt Nam năm 2015. Ảnh: Citizen

Ông Tập Cận Bình, trên cương vị là Tổng bí Thư kiêm Chủ tịch nước Trung Quốc đã đến thăm chính thức Việt Nam hai lần, hồi năm 2015 và 2017 nhân Hội nghị Thượng đỉnh APEC được tổ chức tại Việt Nam.

Vào năm 2015, các cuộc biểu tình phản đối chuyến thăm ông Tập Cận Bình đã diễn ra ở cả Hà Nội và TPHCM. Hàng chục người đã xuống đường, giương cao các khẩu hiệu như “Phản đối Tập Cận Bình sang Việt Nam”, “Phản đối lệ thuộc Trung Cộng”... đi qua các con đường trong thành phố. Chính quyền Hà Nội khi đó ngay lập tức đàn áp, đánh đập và bắt bớ, câu lưu những người biểu tình.

Trong số những người tham gia tuần hành năm đó, có rất nhiều cái tên hiện đang bị chính quyền Hà Nội bỏ tù, bao gồm Nguyễn Lân Thắng, Hoàng Bình, Bùi Tuấn Lâm, Đỗ Nam Trung, Trần Bang, Nguyễn Thuý Hạnh, Trương Văn Dũng... Những người này bị khởi tố theo nhiều tội danh khác nhau, như “Lợi dụng quyền tự do dân chủ”, “Tuyên truyền chống nhà nước”, “Hoạt động nhằm lật đổ chính quyền”...

Ông Lê Anh Hùng nhận thấy, trước chuyến thăm của ông Tập lần này, tình hình có vẻ im ắng, mọi người khá e dè trước sự đàn áp khốc liệt từ chính quyền Hà Nội trong những năm qua, chỉ còn một số tiếng nói phản đối lẻ tẻ trên mạng xã hội:

“Lần thứ ba thì lần này phong trào đấu tranh gần như là đã bị dập tắt, chỉ còn những tiếng nói phản ứng ờ chùng ở trên Facebook trên mạng xã hội chứ hầu như không còn những hoạt động biểu tình như trước đây nữa.”

Tuy nhiên, ông khẳng định, tinh thần chống Trung Quốc trong xã hội Việt Nam chưa bao giờ giảm sút:

“Phong trào dân chủ nói chung và chống Trung Quốc nói riêng trong những năm gần đây bị đàn áp mạnh cho nên bị lắng xuống, chứ còn tinh thần chống Trung Quốc và cảnh giác đối với Trung Quốc thì ngày càng nâng lên trong mặt bằng chung của xã hội.”

Đồng quan điểm, luật sư Nguyễn Văn Đài cho biết từ đầu tháng 11, những nhà hoạt động ở khu vực Hà Nội đã bị đe dọa không được tổ chức hội họp hay biểu tình phản đối chuyến thăm của Tập cận Bình.

Ông Đài cho rằng mọi người Việt Nam vẫn yêu nước nhưng trước sự đàn áp của nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam thì họ phải kiềm chế lòng yêu nước mà không thể thể hiện ra bên ngoài.

"Đàn áp" làm giới bất đồng chính kiến im lặng về chuyến thăm Việt Nam của Tập Cận Bình

RFA

2023.12.12

www.rfa.org

Những người biểu tình phản đối Trung Quốc cảm chân dung của Chủ tịch Tập Cận Bình, phản đối Tập Cận Bình đến Việt Nam. Cuộc biểu tình diễn ra tại Hà Nội hôm 5/11/2015.

AFP

Sự đàn áp khốc liệt của chính quyền khiến những người bất đồng chính kiến không thể hiện những hành động cụ thể phản đối chuyến thăm Hà Nội của Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình trong hai ngày 12-13/12 cho dù tâm lý chống sự bành trướng của Trung Quốc vẫn hiện diện trong dân chúng.

Đó là ý kiến của một số nhà hoạt động mà Đài Á Châu Tự Do (RFA) ghi nhận được trong ngày 12/12, ngày đầu tiên trong chuyến thăm lần thứ ba của nhà lãnh đạo tối cao Trung Quốc tới Việt Nam kể từ năm 2010 khi ông bắt đầu ở cương vị tổng bí thư đảng cầm quyền nhiệm kỳ thứ nhất.

Trong chuyến thăm đầu tiên diễn ra vào tháng 11 năm 2015, ở cả Hà Nội lẫn thành phố Hồ Chí Minh đã diễn ra một số cuộc biểu tình phản đối ông Tập Cận Bình và Trung Quốc. Các cuộc biểu tình diễn ra ôn hoà, nhiều người biểu tình bị bắt và bị đánh đập nhưng sau đó đều được trả tự do.

Lần đến Việt Nam thứ hai của ông Tập Cận Bình diễn ra vào tháng 11/2017 dịp Việt Nam tổ chức Hội nghị APEC. Trong chuyến thăm này tuy không diễn ra cuộc biểu tình nào nhưng một số người đã thể hiện sự phản đối, bằng những hành động khác nhau.

Một số người bất đồng chính kiến đã cùng nhau chụp hình với những chiếc áo có dòng chữ “No Xi” (Tẩy chay Tập Cận Bình-PV) ở nơi công cộng.

Tuy nhiên, trong lần thứ ba sang Việt Nam của ông Tập ngoài những lời phản đối trên mạng xã hội, cho đến thời điểm này RFA chưa ghi nhận một hành động phản đối nào ở nơi công cộng.

Đàn áp khốc liệt làm người dân thận trọng

Một nữ trí thức ở Hà Nội, người tham gia nhiều hoạt động chống Trung Quốc từ 2011, cho rằng việc chính quyền Việt Nam bỏ tù nhiều người tích cực chống Bắc Kinh xâm phạm chủ quyền biển đảo của Việt Nam ở Biển Đông trong nhiều năm gần đây làm nhiều người cẩn trọng hơn.

Bà này cho hay, những người công khai lên tiếng trong những năm 2015 hoặc 2017 đã bị bắt hoặc lui về ở ẩn nên không còn ai công khai phản đối nữa.

Trong vài năm trở lại đây, các toà án ở Việt Nam tuyên các bản án dài hạn hơn đối với các nhà hoạt động có tên tuổi, đồng thời lực lượng công an cũng tăng cường răn đe, phạt tiền đối với các trường hợp chia sẻ các bài đăng trên mạng xã hội chỉ trích chính quyền Việt Nam hay phản đối Trung Quốc.

Một thành viên của Phong trào No-U (Nói không với đường lưỡi bò của Trung Quốc ở Biển Đông) ở Hà Nội, nói với RFA trong tin nhắn:

“Người chống chủ nghĩa bá quyền Trung Quốc bị chính quyền Việt Nam dùng công an các loại đàn áp dã man, người nặng thì tù, người nhẹ hơn thì chúng theo dõi theo dõi phá hoại việc làm ăn, nên nhiều người nản lòng.

Bản thân tôi liên tục bị chặn, có lần bị công an đánh đập nghiêm trọng ở ngay cửa nhà.

Việc ngăn chặn không cho đi làm ăn buộc nhiều người phải buôn xuôi, mặc kệ cho việc Trung Quốc với Việt Nam đến đâu thì đến.”

Theo cựu tù nhân lương tâm Lê Anh Hùng, chuyến thăm Việt Nam lần này của ông Tập Cận Bình diễn ra trong bối cảnh tình hình thế giới và khu vực đang có những diễn biến phức tạp, chỉ ba tháng sau chuyến

thăm Việt Nam của Tổng thống Mỹ Biden cùng sự kiện Việt-Mỹ nâng cấp quan hệ ngoại giao lên tầm Đối tác Chiến lược Toàn diện.

Ông nói với RFA:

“Trung Quốc không ngừng trỗi dậy ngày càng hung hăng và đang gây sức ép với ban lãnh đạo Việt Nam để Hà Nội nâng cấp quan hệ với Bắc Kinh lên trên cả mức Đối tác Chiến lược Toàn diện (tức là vượt lên trên tất cả các quốc gia khác) và tham gia vào cái gọi là Cộng đồng chung vận mệnh và Sáng kiến Vành đai-Con đường.”

Theo ông, trong bối cảnh đó, người Việt Nam cần phải tỏ rõ thái độ của mình đối với hiểm họa Trung Quốc nói chung và chuyến thăm này của Tập Cận Bình nói riêng.

“Nhưng đáng tiếc là ngoài màn đón tiếp linh đình, đặc biệt trọng thị của Hà Nội dành cho nguyên thủ Trung Quốc thì người ta hầu như không nghe thấy một tiếng nói phản đối nào của người dân Việt Nam, ngay cả trong giới bất đồng chính kiến.

Đây rõ ràng là một thắng lợi ngoạn mục của nhà cầm quyền Bắc Kinh. Và họ sẽ càng dễ gây áp lực, càng dễ đạt được mục đích thâm hiểm của mình đối với Việt Nam.”

Người dân Việt Nam vẫn quan ngại về Trung Quốc

Tuy bị chính quyền Việt Nam đàn áp khi cất lên tiếng nói phản đối Trung Quốc nhưng người dân vẫn quan ngại về âm mưu thôn tính biển đảo Việt Nam của Bắc Kinh, vẫn theo nữ trí thức ở Hà Nội.

Bà nói người dân và giới bất đồng chính kiến vẫn quan tâm và bày tỏ sự thiếu lòng tin đối với chính quyền Trung Quốc nhiều hơn trên các diễn đàn trên mạng xã hội cho dù không có các hành động phản kháng trực tiếp như xuống đường biểu tình.

Tuy nhiên, theo bà, dân ngày càng có thái độ cảnh giác đối với Bắc Kinh có thể thấy qua các việc như phản ứng với việc đưa tiếng Trung vào dạy từ lớp 3 hoặc công khai chỉ trích đường sắt Cát Linh-Hà Đông, một dự án phát triển cơ sở hạ tầng với vốn vay ODA từ Trung Quốc và do nhà thầu đến từ quốc gia này thực hiện nhưng liên tục trễ hẹn và đội vốn gấp nhiều lần.

Ý kiến này cũng nhận được sự đồng tình của cựu sỹ quan tình báo quân đội Vũ Minh Trí. Ông nói trong tin nhắn gửi RFA:

“Tôi nghĩ so với hồi 2017, thái độ của người dân Việt Nam đối với Trung Quốc và cá nhân ông Tập Cận Bình đã thay đổi theo chiều hướng thực tế hơn, đó là không phản đối chung chung mà tập trung phản đối những chủ trương, chính sách, hành động... gây hại cho lợi ích của dân tộc Việt Nam từ phía Trung Quốc.

Người ta không trưng khẩu hiệu ‘No China’ hay ‘No Xi’ nữa, mà tập trung vào từng chương trình, dự án có sự tham gia của Trung Quốc, vào các hành động gây hấn và lấn chiếm mà Bắc Kinh đang tiến hành.”

Nói về chuyến thăm này, ông Trí cho rằng Việt Nam và Trung Quốc là hai nước láng giềng, có chung đường biên giới cả trên bộ lẫn trên biển, có quan hệ đối tác chiến lược toàn diện, đặc biệt là về chính trị và về kinh tế, thương mại, do vậy việc lãnh đạo hai nước thăm viếng lẫn nhau là rất bình thường.

Theo ông, chính phủ cần duy trì và phát triển quan hệ với Trung Quốc theo hướng đôi bên cùng có lợi, không phủ định sạch trơn các mặt tích cực, có lợi cho Việt Nam của mối quan hệ này.

Ông cho rằng trước một nước láng giềng lớn, mang nặng tư tưởng bành trướng, bá quyền như Trung Quốc thì để không bị thôn tính, Việt Nam không được phép sợ hãi mà phải vừa hợp tác, vừa đấu tranh.

Ông có nhận xét càng ngày càng có nhiều người thấy rõ rằng muốn thoát Trung, trước hết Việt Nam phải thoát khỏi chủ nghĩa cộng sản.

Nhiều người bị an ninh theo sát, giao thông bị ùn tắc

Trước khi chuyên cơ của ông Tập Cận Bình hạ cánh xuống Hà Nội vào trưa 12/12, chính quyền địa phương tổ chức diễn tập an ninh và áp dụng việc cấm giao thông ở nhiều tuyến phố của Hà Nội, khiến việc ùn tắc giao thông ở thủ đô vốn đã nghiêm trọng trở nên trầm trọng hơn.

Bên cạnh đó, chính quyền địa phương cũng đưa lực lượng an ninh tới canh gác gần tư gia của nhiều người bất đồng chính kiến và thân nhân tù nhân lương tâm (TNLT).

Trong số những người bất đồng chính kiến bị an ninh canh gác gần nhà có nhà báo kỳ cựu Nguyễn Đình Ấm (Long Biên) và bà giáo Trần Thị Thảo (phường Bách Khoa- quận Hai Bà Trưng) trong khi an ninh cũng theo sát bà Phạm Thị Lân- vợ của TNLT Nguyễn Tường Thụy, cô

Nguyễn Thanh Mai- con gái của nhà hoạt động về quyền đất đai Nguyễn Thị Tâm, và Đỗ Thị Lê Na- vợ nhà báo độc lập Lê Trọng Hùng.

Tuy nhiên, an ninh chỉ canh gác gần nhà hoặc bám theo mỗi khi họ đi công việc, chứ không có những hành động khiếm nhã nào.

[Chuyên gia: Việt Nam chấp thuận ‘cộng đồng chia sẻ tương lai’ với TQ để hạ nhiệt chống Bắc Kinh](#)

13/12/2023

VOA Tiếng Việt

www.voatiengviet.com

Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, Hà Nội, ngày 12/12/2023. (Nhac Nguyen/Pool via AP)

Các chuyên gia nhận định rằng Việt Nam phải chấp thuận “một cộng đồng chia sẻ tương lai” với Trung Quốc thay cho tầm nhìn “cộng đồng chung vận mệnh” do tính nhạy cảm về ngôn từ và do tâm lý chống Trung Quốc vẫn còn mạnh ở trong nước, mặc dù về nội hàm chúng không khác nhau mấy. Các nhà quan sát cho rằng dưới ý đồ gia tăng sự kìm tỏa của Bắc Kinh trong bối cảnh cạnh tranh quyền lực với Hoa Kỳ, mối quan hệ Trung - Việt với “tương lai chia sẻ” này sẽ để lại một “di sản nặng nề”.

Hôm 12/12 tại Hà Nội, Chủ tịch Tập Cận Bình và Tổng Bí Thư Nguyễn Phú Trọng nhất trí xây dựng “Cộng đồng chia sẻ tương lai có ý nghĩa chiến lược”, cho rằng đây là “nỗ lực vì hạnh phúc của nhân dân hai nước, vì hòa bình và tiến bộ của nhân loại, phù hợp với Hiến chương

Liên Hợp Quốc và luật pháp quốc tế”, theo thông cáo báo chí của chính phủ hai bên.

Kỹ xảo ngôn từ

Trước khi kết thúc chuyến thăm hôm 13/12, hai bên đưa ra tuyên bố chung, một lần nữa khẳng định “Cộng đồng chia sẻ tương lai có ý nghĩa chiến lược”. Nhưng điều đáng lưu ý là truyền thông Trung Quốc hôm 13/12 vẫn dùng từ “cộng đồng chung vận mệnh” để mô tả thành quả chuyến thăm Việt Nam của Chủ tịch Tập.

Luật sư Lê Quốc Quân, hiện đang sinh sống tại Mỹ, nêu ý kiến về khái niệm thỏa thuận mới giữa Bắc Kinh và Hà Nội:

“Cách mà người ta dùng từ ở đây về “Cộng đồng chia sẻ tương lai”, theo tôi, là một kỹ xảo về mặt ngôn ngữ mà thôi. Nó diễn đạt lại ý định từ năm 1999 về “Vận mệnh tương quan”: hai bên lệ thuộc vào nhau, đan xen lợi ích với nhau, có chung một số phận - đặc biệt giữa hai đảng cộng sản. Từ đó hai đảng cộng sản áp dụng một tương lai chung vận mệnh cho cả hai dân tộc, hai quốc gia”.

Ông Lê Minh Nguyên ở bang California, Mỹ, một chuyên gia theo dõi các quan hệ đối ngoại của Trung Quốc và Đông Nam Á, nêu nhận định với VOA rằng “Cộng đồng chia sẻ tương lai” xuất phát từ “Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại”, một sáng kiến của ông Tập có từ 10 năm trước.

“Đầu tiên ông Tập nói là “Cộng đồng chung vận mệnh”, sau đó ông Tập nói là xây dựng “Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại”, nghĩa là thay vì thắt chặt hoàn toàn thì ỏng mở ra một chút. Nhưng qua những gì ổng nói, như việc ổng nói thăm Việt Nam như thăm “họ hàng, láng giềng, vừa là đồng chí vừa là anh em, hai nước núi liền núi, sông liền sông như môi với răng” thì thấy rằng là họ muốn kìm Việt Nam thật chặt”.

Luật sư Lê Quốc Quân đánh giá rằng việc Hà Nội chốt “Cộng đồng chia sẻ tương lai” thay vì “Cộng đồng chung vận mệnh” là một “thắng lợi” về mặt ngôn ngữ, nhưng bản chất vẫn không khác biệt.

“Đây rõ ràng là một thắng lợi của phía Việt Nam. Rõ ràng nếu dùng từ “Cộng đồng chung vận mệnh” thì chắc chắn về mặt tâm lý đối với nhân dân Việt Nam là không thể chấp nhận được”.

Ông Nguyễn có nhận xét tương tự, nói rằng động thái mới này cũng nằm trong chiếc lược có cân nhắc kỹ lưỡng của Hà Nội, một mặt giảm bớt tâm lý bài Trung trong nước, mặt khác vẫn kiên định thể cân bằng trong mỗi cảnh cạnh tranh quyền lực giữa Trung Quốc và Hoa Kỳ ngày càng căng thẳng.

“Chắc chắn người dân Việt Nam có thái độ chống Trung Quốc như thấy trên mạng xã hội và trên thực tế khắp nơi. Chính quyền cũng sợ rằng dư luận đó ảnh hưởng đến một phe nhánh lớn trong Đảng Cộng sản và dẫn đến sự nguy hiểm cho chế độ của họ, do đó họ đi từng bước chậm và chắc để đảm bảo sự thăng bằng trong việc đi dây, và cố gắng điều chỉnh từ ngữ để hạ nhiệt”.

Tuy vậy, từ “vận mệnh”, vẫn được đưa vào Tuyên bố chung một cách khéo léo hôm 13/12: “Hai bên cho rằng, các nước có tiền đề vận mệnh liên quan chặt chẽ với nhau, các nền văn minh khác nhau chung sống bao dung, giao lưu học hỏi lẫn nhau”.

“Phía Việt Nam ủng hộ việc xây dựng “Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại””, tuyên bố chung Trung - Việt viết, với mục đích “nhằm thúc đẩy những giá trị chung về hòa bình, phát triển, công bằng, chính nghĩa, dân chủ, tự do; ủng hộ và sẵn sàng chủ động tham gia các dự án hợp tác cụ thể trong khuôn khổ Sáng kiến Phát triển toàn cầu phù hợp với khả năng, điều kiện, nhu cầu của Việt Nam”.

Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ chưa phản hồi ngay yêu cầu bình luận của VOA về tuyên bố “Cộng đồng chia sẻ tương lai nhân loại” của Việt Nam và Trung Quốc vừa thiết lập.

Ông Tập và ông Trọng hội đàm, ngày 12/12/2023.

Trung Quốc vẫn kiên định

Truyền thông Trung Quốc hôm 13/12 vẫn dùng từ “cộng đồng cùng chung vận mệnh” và nói rằng chuyến thăm Việt Nam của Chủ Tập Cận Bình là “một thắng lợi”.

“Việc hai Tổng Bí thư Việt Nam – Trung Quốc cùng tuyên bố xây dựng cộng đồng cùng chung vận mệnh Việt Nam – Trung Quốc có ý nghĩa chiến lược là cột mốc lịch sử trong quan hệ Việt – Trung, tất sẽ mang lại càng nhiều lợi ích thiết thực cho nhân dân hai nước, đóng góp to lớn hơn cho sự nghiệp hoà bình và tiến bộ của nhân loại”, đài Phát thanh Quốc tế Trung Quốc ban Tiếng Việt (CRI) đưa tin hôm 13/12.

Tuy nhiên, không bên nào đưa ra định nghĩa hay diễn giải các thuật ngữ này.

Hôm 12/12, ngay khi hội đàm với Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, ông Tập vẫn kiên định thuyết phục nhà lãnh đạo cao nhất của Việt Nam.

“Tập trung mưu cầu phát triển cho đất nước, mưu cầu hạnh phúc cho nhân dân, mưu cầu tiến bộ cho nhân loại, Tổng Bí thư Tập Cận Bình bày tỏ sẵn sàng cùng Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tuyên bố định vị mới quan hệ hai đảng hai nước Trung Quốc – Việt Nam, chung tay xây dựng cộng đồng cùng chung vận mệnh Trung Quốc – Việt Nam có ý nghĩa chiến lược”, đài CRI tường thuật.

Tương tự như vậy, ông Tập viết một bài xã luận hiếm hoi cho tờ Nhân Dân của Đảng Cộng sản Việt Nam, nói rằng việc xây dựng một “cộng đồng chung vận mệnh” Trung Quốc-Việt Nam sẽ mang ý nghĩa chiến lược trên tất cả các lĩnh vực của mối quan hệ song phương.

Tuy vậy, trang Tân Hoa Xã tiếng Anh của Trung Quốc hôm 13/12 vẫn dùng từ “Cộng đồng chia sẻ tương lai”.

Chấp nhận và thách thức

Và như vậy, Việt Nam cuối cùng đã tán thành công thức “cộng đồng chung vận mệnh” bất chấp sự hoài nghi trước đó, mặc dù trong tiếng Việt, tầm nhìn này được phía Việt Nam dịch là “cộng đồng chia sẻ tương lai”.

“Từ hồi năm 2017, Trung Quốc đã hối thúc Việt Nam gia nhập “cộng đồng chung vận mệnh” trong chuyến thăm Đà Nẵng của ông Tập, nhưng Việt Nam khi đó đã không tham gia”, ông Vũ Xuân Khang, nghiên cứu sinh tiến sĩ tại Khoa Chính trị học tại Trường Đại học Boston, bang Massachusetts, Mỹ, viết qua email cho VOA.

“Trong khi cụm từ này báo hiệu Trung Quốc muốn nâng tầm quan hệ với Việt Nam thì đối với Việt Nam, việc Việt Nam có muốn tham gia tầm nhìn hay không không báo hiệu bất kỳ sự thay đổi nào trong chính

sách của nước này đối với Trung Quốc”, ông Khang cho biết thêm. “Ưu tiên của Việt Nam là trấn an Trung Quốc rằng quan hệ của Việt Nam với các nước khác không nhằm vào Trung Quốc. Nếu Việt Nam tham gia cùng tầm nhìn của Trung Quốc, động thái này chỉ đơn giản là một bước nữa trong chính sách đảm bảo của Việt Nam. Nhưng điều đó không có nghĩa Việt Nam sẽ đứng về phía Trung Quốc trong mọi vấn đề”.

Quyết định của Hà Nội tham gia “Cộng đồng chung vận mệnh” của Bắc Kinh “là phù hợp với chính sách đảm bảo lâu dài của nước này đối với nước láng giềng phía bắc”, ông Khang cho biết thêm.

Ở một góc nhìn khác, luật sư Lê Quốc Quân nhận thấy rằng động thái mới này của Hà Nội, cho dù họ chọn ngôn từ như thế nào, cũng sẽ gây ảnh hưởng lớn.

“Điều đó để lại một di sản rất nặng nề trong tương lai cho Việt Nam”, ông Quân nói. “Dù nội hàm nó như thế nào đi nữa thì vẫn không quan trọng bằng việc áp dụng vào thực tế”.

“Nói là quan trọng. Viết ra cũng càng quan trọng. Nhưng quan trọng hơn là áp dụng trong thực tế. Tôi lo ngại rằng việc áp dụng trong thực tế rất là nhiều bởi vì hai bên đã ký đến 36 văn bản hợp tác, và những văn bản này mới đi vào thực tiễn, và như vậy, găng chặt toàn bộ bối cảnh về kinh tế, chính trị, xã hội, văn hóa của Việt Nam với Trung Quốc”.

“Phía Việt Nam tích cực ủng hộ Trung tâm Văn hóa Trung Quốc tại Hà Nội triển khai hoạt động”, một tuyên bố chung dài nêu hàng loạt các thỏa thuận viết.

[Người Việt có muốn ‘chia sẻ tương lai’ với Trung Quốc?](#)

14/12/2023

Trần Văn

[VOA](#)

Tại sao Việt Nam và Trung Quốc chỉ chia sẻ... “tương lai”, không chia sẻ... “vận mệnh” nữa? Đã có những lý giải khác nhau!

Đâu phải tự nhiên mà khi tuyên truyền cho chuyến thăm Việt Nam của ông Tập Cận Bình, ông Hùng Ba – Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam – lặp đi, lặp lại việc Việt Nam và Trung Quốc “chia sẻ vận mệnh chung”, vừa nhấn mạnh đó là “đặc trưng trong quan hệ hai nước”!

Ông Tập Cận Bình – Tổng Bí thư đảng cộng sản Trung Quốc kiêm Chủ tịch Nhà nước Trung Quốc – vừa rời Việt Nam và mang theo cam kết của Việt Nam: *Sẽ cùng Trung Quốc tiếp tục làm sâu sắc và nâng tầm quan hệ đối tác hợp tác chiến lược toàn diện, xây dựng “cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam – Trung Quốc” có ý nghĩa chiến lược (1).*

“Cộng đồng chia sẻ tương lai Việt Nam – Trung Quốc” là gì? Vì sao đột nhiên xuất hiện trong “*Tuyên bố chung*” lần này? Cần lưu ý, trước giờ, hệ thống chính trị, hệ thống công quyền Việt Nam luôn cam kết cùng Trung Quốc “*chia sẻ vận mệnh chung*”. Chẳng hạn tháng 11 năm ngoái, trước khi kết thúc chuyến thăm Trung Quốc, ông Nguyễn Phú Trọng và ông Tập Cận Bình cũng công bố một “*Tuyên bố chung*”, tại phần ba của “*Tuyên bố chung*” này, ông Trọng thay mặt Việt Nam khẳng định sẽ “*chia sẻ vận mệnh chung*” với Trung Quốc (2). Rồi tháng 6 năm nay, khi thăm Trung Quốc, ông Phạm Minh Chính (Thủ tướng Việt Nam) và ông Lý Khắc Cường (Thủ tướng Trung Quốc) cùng phát hành “*Thông cáo báo chí chung*”, ở phần ba của thông cáo này, ông Chính thay mặt Việt Nam tái khẳng định tiếp tục “*chia sẻ vận mệnh chung*” với Trung Quốc (3).

Đâu phải tự nhiên mà khi tuyên truyền cho chuyến thăm Việt Nam của ông Tập Cận Bình, ông Hùng Ba – Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam – vừa lặ đi, lặ lại với các cơ quan truyền thông chính thức tại Việt Nam việc Việt Nam và Trung Quốc “*chia sẻ vận mệnh chung*”, vừa nhấn mạnh đó là “*đặc trưng trong quan hệ hai nước*” (4)!

Tại sao Việt Nam và Trung Quốc chỉ chia sẻ... “*tương lai*”, không chia sẻ... “*vận mệnh*” nữa? Đã có những lý giải khác nhau nhưng nhìn một cách tổng quát, đó là thay đổi cần ghi nhận. Nếu so “*Tuyên bố chung 2022*” với “*Tuyên bố chung 2023*” thì còn một số khác biệt đáng chú ý khác. “*Tuyên bố chung 2022*” không có những yếu tố này khi xác lập “*định hướng quan hệ*”. Đó là: *Phát triển quan hệ giữa các nước cần tuân theo Hiến chương Liên hợp quốc, luật pháp quốc tế và chuẩn mực cơ bản của quan hệ quốc tế, hợp tác cùng thắng, tôn trọng chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của nhau, kiên trì giải quyết bất đồng thông qua biện pháp hòa bình* (Đoạn 4, Phần 1 “*Tuyên bố chung 2023*”).

Tạm thời xin chưa bình luận tại sao vì những khác biệt vừa kể dẫu đáng ngẫm nghĩ nhưng chính những yếu tố mới, vừa được nêu trong “*Tuyên bố chung 2023*” lại mâu thuẫn với một số yếu tố khác trong chính tuyên bố này. Chẳng hạn, tại sao đã khẳng định “*phát triển quan hệ giữa các nước cần tuân theo Hiến chương Liên Hiệp Quốc, luật pháp quốc tế và chuẩn mực cơ bản của quan hệ quốc tế*” mà “*phía Việt Nam*” lại “*cho rằng các vấn đề Hồng Kông, Tân Cương, Tây Tạng là công việc nội bộ của Trung Quốc*”? Chẳng lẽ đưa yếu tố đó vào “*Tuyên bố chung 2023*” là để đổi lấy “*phía Trung Quốc ủng hộ các nỗ lực của phía Việt Nam trong việc duy trì ổn định xã hội, đảm bảo an ninh quốc gia và thúc đẩy đoàn kết dân tộc*”? Trung Quốc đã hoặc sẽ can dự vào những xung đột giữa chính quyền Việt Nam với các cộng đồng thiểu số tại Việt Nam?

Tương tự, tại sao lần này, Việt Nam đột nhiên lớn tiếng minh định: “*Công nhận Đài Loan là một phần không thể tách rời của lãnh thổ Trung Quốc, kiên quyết phản đối hành động chia rẽ ‘Đài Loan độc lập’ dưới mọi hình thức, ủng hộ nguyên tắc không can thiệp vào công việc nội bộ của các nước, không phát triển bất cứ quan hệ cấp nhà nước nào với Đài Loan*” (1), bất kể từ khi Việt Nam bắt đầu mở cửa tới nay, dòng vốn đầu tư từ Đài Loan vào Việt Nam không ngừng gia tăng và càng ngày càng trở thành quan trọng đối với việc phát triển kinh tế - xã hội của Việt Nam? Đâu phải tự nhiên mà gần đây, Việt Nam liên tục bày tỏ cả sự hào hứng lẫn hi vọng được hưởng lợi lớn khi dòng vốn

đầu tư của Đài Loan đang dịch chuyển từ Trung Quốc sang các quốc gia trong khối ASEAN (5). Minh định như thế vào lúc này, trong bối cảnh như hiện nay là khôn hay dại?

Chuyến thăm Việt Nam của ông Tập Cận Bình là dịp để Việt Nam ký 36 “*thỏa thuận hợp tác*” (6). Tám “*thỏa thuận*” đầu tiên liên quan đến “*hợp tác*”... tuyên truyền, dịch – xuất bản các tác phẩm kinh điển, phối hợp giữa Ban Nội chính của hai đảng và Bộ Ngoại giao, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng của hai chính phủ.

28 “*thỏa thuận*” còn lại được đặt tên là “*hợp tác trên các lĩnh vực thực chất*” nhưng ngoài “*thúc đẩy kết nối giữa khuôn khổ ‘hai hành lang, một vành đai’ với sáng kiến ‘vành đai và con đường’ giữa hai bên*” và “*xây dựng một cây cầu bắc qua sông Hồng đoạn chảy ngang Lào Cai (Việt Nam) – Vân Nam (Trung Quốc)*”, chủ yếu là những “*thỏa thuận*” nhằm “*ghi nhớ*” kiểu như... “*ghi nhớ các yêu cầu đối với việc xây dựng vùng sạch bệnh lở mồm long móng có sử dụng vaccine*” hay... “*triển khai giao lưu hữu nghị đảng bộ địa phương giữa Thành ủy Hải Phòng, Đảng CSVN và Tỉnh ủy Vân Nam, Đảng Cộng sản Trung Quốc*”,...

Cách nay hai tháng (10/2023), khi trả lời tờ Tiền Phong về tương lai quan hệ Việt – Trung, Đại sứ Trung Quốc tại Việt Nam từng bảo rằng, một trong những yếu tố mà hai đảng, hai nhà nước sẽ “*đẩy mạnh kết nối*” là... LÒNG DÂN (7). Trong bài viết được cho là của ông Tập Cận Bình gửi tờ Nhân Dân – cơ quan ngôn luận của đảng CSVN – để quảng cáo nhận thức, tình cảm đối với Việt Nam, ông Tập Cận Bình xiển dương “*bốn kiên trì*” xem đó như định hướng mới cho quan hệ Việt – Trung: *Kiên trì tin cậy lẫn nhau, kiên trì hài hòa lợi ích, kiên trì hữu nghị thân thiết, kiên trì đối xử chân thành* (8). Không rõ LÒNG DÂN có phải là yếu tố tác động đến việc đổi “*chia sẻ vận mệnh chung*” thành “*cộng đồng chia sẻ tương lai*” chẳng và cũng chưa rõ người Việt có chấp nhận “*kiên trì*” trong việc “*chia sẻ tương lai*” của dân tộc, của xứ sở với Trung Quốc không?

Chú thích

(1)

<https://nhandan.vn/tuyen-bo-chung-nuoc-cong-hoa-xa-hoi-chu-nghia-viet-nam-va-nuoc-cong-hoa-nhan-dan-trung-hoa-ve-viec-tiep-tuc-lam-sau-sac-va-nang-tam-quan-he-doi-tac-hop-tac-chien-luoc-toan-dien-xay-dung-cong-dong-chia-se-tuong-lai-viet-na-m-trung-quoc-co-y-nghia-chien-luoc-post787318.html>

(2)

<https://xaydungchinhsach.chinhphu.vn/toan-van-tuyen-bo-chung-viet-nam-trung-quoc-ve-tiep-tuc-day-manh-va-lam-sau-sac-hon-nua-quan-he-doi-tac-hop-tac-chien-luoc-toan-dien-viet-nam-trung-quoc-119221102073957148.htm>

(3)

<https://nhandan.vn/thong-cao-bao-chi-chung-viet-nam-trung-quoc-post760064.html>

(4)

<https://vtv.vn/chinh-tri/dai-su-trung-quoc-tai-viet-nam-cung-chung-chi-huong-chia-se-van-menh-chung-la-dac-trung-trong-quan-he-hai-nuoc-20231211104119127.htm>

(5)

<https://thesaigontimes.vn/don-lan-song-thuong-mai-va-dau-tu-sau-cuoc-chuyen-dich-on-tu-dai-loan/>

(6)

<https://vnexpress.net/viet-trung-ky-36-van-ban-thoa-thuan-hop-tac-4688057-p2.html>

(7) <https://tienphong.vn/viet-trung-ket-noi-di-toi-thanh-cong-post1578043.tpo>

(8)

<https://nhandan.vn/xay-dung-cong-dong-chia-se-tuong-lai-trung-quoc-viet-nam-co-y-nghia-chien-luoc-mo-ra-trang-su-moi-chung-tay-huong-toi-hien-dai-hoa-post787021.html>

‘Lấy đá ghè chân mình,’ ông Tập có được ‘Cộng đồng chung vận mệnh’ với Hà Nội

14/12/2023

Đình Hoàng Thắng

[VOA](#)

Ông Tập Cận Bình và Nguyễn Phú Trọng thưởng trà tại Hà Nội, 12/12/23.

Chủ tịch Tập Cận Bình năm lần bảy lượt nhắc đi nhắc lại trên “nhandan.vn” về khái niệm “Cộng đồng chia sẻ tương lai”, “Sáng kiến Vành đai và Con đường” và bổ sung thêm “bốn kiên trì” khác. Liệu ông đã mãn nguyện sau “chuyến tuần thú phương Nam”?

Cuối bài viết 3.123 chữ Tổng bí thư Tập Cận Bình “gửi đăng” trên báo “Nhân Dân” của ĐCSVN ngày 12/2/2023 đã khái quát nên một triết lý Trung Hoa: “*Vạn vật đắc kỳ bản giả sinh, Bách sự đắc kỳ đạo giả thành*” (*Vạn vật sinh ra khi tìm được bản chất thực sự, trăm việc sẽ thành công khi tìm được đạo lý của mình*) (1). Từ lâu, số người người đọc “Nhân Dân” vốn không nhiều; nay với bài viết của ông Tập lại càng ít hơn, như một phản ứng tiêu cực tự nhiên đối với báo chí nhà nước, cũng như đối với chuyến thăm vừa qua của ông Tập. Tuy nhiên, trong giới xã hội dân sự đã đọc bài viết, đang lan truyền một thông điệp: Với triết lý trên, ông Tập quả là đã “tự bắn vào chân mình” (shoot yourself in the foot). Vô hình chung, mọi người sẽ đi “*tìm bản chất thực sự*”, sẽ đi “*tìm đạo lý thực sự*” trong các ý đồ và mưu toan cũng như trong các tính toán của lãnh đạo Trung Quốc đối với ĐCSVN và người dân Việt Nam, không chỉ trong khuôn khổ chuyến thăm được được truyền thông nhà nước “bốc lên” tận mây xanh.

Theo SCMP, các thảo luận chính thống về cách ứng xử của Việt Nam đối với Trung Quốc thường tràn ngập những điều sáo rỗng. Có câu chuyện kể về hàng ngàn năm Việt Nam đối phó với Trung Hoa. Các tranh chấp biển đảo gay gắt giữa Hà Nội với Bắc Kinh ngày nay thường được coi là sự tiếp nối của các cuộc xung đột dường như vĩnh cửu ấy. Tuy nhiên, thực tế lại có nhiều sắc thái phong phú hơn. Keith Weller Taylor từ Đại học Cornell nhận định, quan hệ Trung – Việt còn được đánh dấu bằng thời gian chung sống hòa bình lâu dài, với quyền tự chủ của Việt Nam, “phụ thuộc vào việc bắt chước thành công” các mô hình Trung Quốc (2). Việt Nam thường chịu lùi một bước, chấp nhận “trong đế ngoài vương” để có thể tồn tại bên cạnh một lân bang mạnh và luôn có ý đồ thôn tính mình. Cái nhìn khái quát này càng chuẩn trong “*biến cục ngày nay*” – một khái niệm ông Tập mô tả trong bài viết trên “Nhân Dân”. Và cái “*biến cục ngày nay*” ấy được ông Tập nhận định là “*thế giới trăm năm chưa từng có đang diễn biến nhanh chóng*”.

Trong “biến cục” này, thế và lực của Việt Nam không như thuở hồng hoang, Trung Quốc không phải muốn làm gì cũng được. Trong một cuộc họp hẹp của một nhóm xã hội dân sự, đã đặt vấn đề, ông Tập sang ta lần này trên tư thế nào? Trung Quốc từng “trỗi dậy mạnh mẽ” sang để trấn áp tiếp Việt Nam, hay là trong tư thế một Trung Quốc bị “tứ bề thọ địch”, sang Hà Nội để chèo kéo Việt Nam cùng trèo lên chiến thuyền đang chòng chành, có nguy cơ bị lật? Lập luận này cũng

tương tự như ý kiến của một nhà nghiên cứu từng phát biểu trong Hội luận của VOA tối 12/12. Lần này, ông Tập sang trong thế thủ, chứ không trên thế áp đảo Hà Nội như hai lần trước đây (3). Tuy nhiên, sau năm lần bầy lượt, vừa thuyết phục, vừa ép buộc, “chuyến tuần thú” phương Nam ngày 11 và 12/12 đã mang về cho ông điều mình mong muốn. Tuyên bố chung Trung – Việt cuối cùng đã đồng ý nâng cấp quan hệ, xây dựng “*tương lai chung*” với Trung Quốc, cho dù trong bản tiếng Hoa vẫn là “*cộng đồng chung vận mệnh*” (4). Chỉ đánh tráo hai chữ thôi cũng đủ nói lên cuộc kháng cự dai dẳng của “ngoại giao cây tre” suốt những năm qua.

Vẫn theo nhà nghiên cứu Keith Weller Taylor, “tương tự như nhiều nước láng giềng, Việt Nam hiện nay đang cam kết thực hiện chính sách không đứng về phía siêu cường này để chống lại siêu cường kia. Điều này nảy sinh từ trải nghiệm đau đớn của đất nước trong Chiến tranh Lạnh, khi Việt Nam bị kẹt giữa Liên Xô, Mỹ và Trung Quốc. Nhưng chính sách đối ngoại của Hà Nội không hề tĩnh tại và nguyên khối. Chỉ riêng trong thập kỷ qua, chiến lược cân bằng đã trải qua nhiều sự chuyển đổi đáng để ý, do những thay đổi mang tính lịch sử trong nước và trong hệ thống quốc tế rộng lớn hơn” (5). Gần đây, chính sách đối ngoại của Việt Nam đã chuyển hướng thân thiện hơn với Trung Quốc, vì ba nguyên nhân. Đầu tiên là do các thành phần thân phương Tây đã bị thanh trừng vì có liên quan đến chống tham nhũng. Thứ hai, ĐCSVN ưa thích một trật tự quốc tế đa cực hơn và đã “ngầm” phản đối phương Tây, không lên án Nga xâm lược Ukraine... Và nguyên nhân thứ ba, hiện tại, Việt Nam phụ thuộc nhiều vào nhập khẩu nguyên liệu thô và hàng hóa trung gian từ Trung Quốc (Không có nguồn nguyên liệu này, Việt Nam làm sao xuất siêu sang Mỹ được?)

Hệ sinh thái đối ngoại nói trên là không gian ra đời của Tuyên bố chung (TBC) Việt Nam – Trung Quốc “*lịch sử*” (với 5 nội dung lớn và có độ dài 8.300 chữ). Người bình thường chắc khó đọc nổi toàn văn bản TBC này (6), nhưng giới quan sát chú ý tới 36 văn kiện thỏa thuận hợp tác đã được các ban, bộ, ngành Trung ương và địa phương ký kết trong chuyến thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam của ông Tập Cận Bình (7). 36 văn bản này là một hỗn tạp các thỏa thuận không chỉ giữa hai Chính phủ, mà còn giữa Chính phủ Việt Nam với các Chính quyền địa phương (cấp tỉnh) của Trung Quốc. Sự bất tương xứng này còn thể hiện ngay trong “Nghị định thư về yêu cầu kiểm dịch thực vật đối với dưa hấu xuất khẩu từ Việt Nam sang Trung Quốc”. Tại sao hoa quả

trái cây từ Việt Nam qua Trung Quốc thì “yêu cầu kiểm dịch thực vật”, song chiều ngược lại, nếu chẳng may “lọt” các thực phẩm độc hại từ Trung Quốc tràn qua Việt Nam thì sao lại không có kiểm dịch (!) Điều hiếm hoi là 36 văn bản vừa ký kết lần này đã được công khai hóa. Cùng với 15 thỏa thuận năm 2017 và 13 thỏa thuận năm 2022, nhân các chuyến thăm Bắc Kinh của TBT Nguyễn Phú Trọng, cảm giác sự ràng buộc giữa Việt Nam vào Trung Quốc ngày càng chặt chẽ. Nhìn tổng thể, ngay cả các quan chức cũng ít ai biết được đó là những cam kết gì, chứ đừng nói đến mấy chục triệu dân thường.

Theo đánh giá của chuyên gia, Trung Quốc ép Hà Nội chấp nhận CCD là vì ông Tập Cận Bình cần một thắng lợi tượng trưng, thông qua việc ông đã “nâng cấp” bang giao Trung – Việt, không để nó “bị xếp” ngang hàng với các “Đôi tác chiến lược toàn diện” (CSP) khác giữa Việt Nam với Mỹ, Nhật, Ấn, Úc, Hàn. Ngoài việc khẳng định Bắc Kinh luôn ở “kèo trên”, lúc nào cũng bảo ban được “đưa con hoang đảng phải trở về đất mẹ” (8), Tập Chủ tịch còn muốn thiết kế một “Trật tự quốc tế mới”, thay bằng tầm nhìn của Trung Quốc, loại bỏ “Pax Americana” (Trật tự Mỹ và thế giới dân chủ). Nói như Tiến sỹ Hà Hoàng Hợp: “Chữ nghĩa ở đây không rõ ràng, lãnh đạo Trung Quốc rất biết, nhưng họ coi đây là khẩu hiệu có lợi cho họ, nên đi đâu cũng tác động để đối tác công nhận. Từ năm 2015 đến nay, Trung Quốc đã sáu lần đề nghị Việt Nam tham gia ‘Cộng đồng chung vận mệnh’, ba lần do Vương Nghị tác động, ba lần do ông Tập trực tiếp đề nghị” (9). Tuy nhiên, Việt Nam đã kiên cường kháng cự, cho đến ngày 12/12/2023 vừa qua...

(1)

<https://nhandan.vn/xay-dung-cong-dong-chia-se-tuong-lai-trung-quoc-viet-nam-co-y-nghia-chien-luoc-mo-ra-trang-su-moi-chung-tay-huong-toi-hien-dai-hoa-post787021.html>

(2)

<https://www.scmp.com/comment/opinion/article/3244414/golden-era-china-vietnam-relations-hand-never-mind-west>

(3) <https://www.youtube.com/watch?v=GwlzbCuoAsQ> (Hà Nội tiếp đón hai lãnh đạo Campuchia và Trung Quốc, ý nghĩa – thực chất)

(4) <https://www.youtube.com/watch?v=okQjGJyLXrw> (Việt Nam tuyên bố xây dựng “tương lai chung” với Trung Quốc, tiếng Hoa vẫn là “chung vận mệnh”)

(5)

<https://www.scmp.com/comment/opinion/article/3244414/golden-era-china-vietnam-relations-hand-never-mind-west>

(6)

<https://baotintuc.vn/thoi-su/tuyen-bo-chung-viet-nam-trung-quoc-20231213162402832.htm>

(7)

<https://baochinhphu.vn/viet-nam-trung-quoc-ky-ket-36-van-ban-thoa-thuan-hop-tac-102231212234902478.htm>

(8)

<https://www.rfa.org/vietnamese/news/comment/blog/vietnam-china-relationship-old-challenges-new-situations-12102023091010.html>

(9) <https://www.bbc.com/vietnamese/articles/cgrp57mg9vgo> (Chủ tịch Tập Cận Bình muốn thấy Việt Nam trong 'bức tranh' của Trật tự Trung Hoa)

